

jaargang 12

juni 2025

nummer 67

1018

*De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt*

Hittestress in 1018, een hot item 🌹 Bomenfluisteraar Anneliese
Sybrand Hekking schreef biografie Cas Oorthuys 🌹 Bergbeklimster
Myra de Rooy 🌹 Meer buurtgevoel met Centrum Begroot

ADRESSEN & SPREEKUREN

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM

Het Sociaal Loket geeft gratis informatie en advies en helpt u met vragen en problemen over zorg, ondersteuning of financiële kwesties. Er is altijd een sociaal loket in uw buurt. Maak altijd eerst een afspraak via 020-255 2916 van ma t/m vrij 08.00-18.00 uur of via www.amsterdam.nl/veelgevraagd/sociaal-loket-afspraken-maken/

OUDER-KIND-TEAM (OKT)

Gratis spelinloop voor ouder en kind 0-2,5 jaar op woensdag en vrijdag van 9-12 uur op Kraijenhoffstraat 32. Tel: 06-26635222 of kijk op www.dynamo-amsterdam.nl/locatie/spelinloop-okt-centrum-oost/ Jeugdgezondheidszorg Amsterdam (IGZ). Kraijenhoffstraat 32. Tel: (020) 555 59 61

ACTIVITEITEN SPEELTUIN GEBOUW WITTENBURG

Dinsdag: tieneractiviteit voor jongens en inloop voor meisjes. Woensdag: tieneractiviteiten jongens en meisje. Donderdag: alleen activiteit voor meisjes, voor jongens inloop. De speeltuin is altijd open van 10.00-17.00 uur. Zaterdag en zondag 12.00-17.00 uur.

POLITIE

De wijkagenten zijn bereikbaar via 0900-8844 of door het contactformulier in te vullen op www.politie.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Meldingen of klachten over oa vuilnis, fietswrakken, bestrating en groenvoorziening kunnen telefonisch worden doorgeven bij de gemeente via tel. 14020. Voor ideeën of vragen over uw buurt kunt u terecht bij de gebiedsmakelaar, kijk voor de contactgegevens voor uw buurt op www.amsterdam.nl/stadsdelen/centrum/contactpersonen.

VERENIGING STADSDORP CENTRUM OOST

Doel van de vereniging is dat de leden, met uitwisseling van diensten en onderlinge hulp, door bemiddeling en/of ondersteuning, zo lang mogelijk actief, gezond en veilig thuis in de eigen buurt kunnen (blijven) wonen. info@stadsdorpcentrumoost.nl www.stadsdorpcentrumoost.nl

OVERLEG OOSTELIJKE EILANDEN EN KADIJKEN

Het Eilandenoverleg is voor alle bewoners met vragen en problemen op het gebied van de woon- en leefomgeving. Zie voor de data en tijden van het Eilandenoverleg www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoverleg.

INLOOPSPREEKUR STADSDEELBESTUUR

De drie bestuursleden van stadsdeel Centrum houden één keer per maand een inloopspreekuur in buurtcentrum De Witte Boei. Zie voor de datums: www.amsterdam.nl/inloopspreekuurcentrum

STICHTING BUURTORGANISATIE 1018

Deze stichting ondersteunt en verbindt bewonersgroepen en stimuleert betrokkenheid in postcodegebied 1018. Bezoek de website www.buurtorganisatie1018.nl, of kijk op Facebook

BUURTSPEEKUR PLANTAGEWEESPERBUURT

Elke woensdag, 11.00-12.00 uur, Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22. Netwerk van bewoners dat helpt bij wensen, ideeën en zorgen in de buurt. mbvanwijk@live.nl, 06-52008854

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE- WEESPERBUURT (SOOP)

Voor buurtbewoners van 50+. Activiteiten en bijeenkomsten voor zelfontwikkeling en vergroten netwerk. Nieuwe Kerkstraat 124 ma. t/m vrij 11.00 uur-17.00 uur. Tel 020-4223152, www.soop.amsterdam.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Doel is bevordering van een bloeiend cultureel leven in en rond de Amsterdamse Plantagebuurt. www.vriendenvandeplantage.nl en www.facebook.com/vrienden-van-de-plantage.

OVERIGE ADRESSEN

Voor overige (werk)groepen, verenigingen en contactadressen zie www.buurtorganisatie1018.nl/links.

Inhoud

Jaargang 12, nummer 67, juni 2025

OMSLAGFOTO: MARIA HEIJDENDAEL

AVONDWANDELING LANGS DE OOSTENBURGERKADE

- 4 Meer buurtgevoel met Centrum Begroot
- 7 Medewerkers 1018 Magazine gezocht
- 8 Kort nieuws
- 10 Myra de Rooy, bergbeklimmer en solowandelaar
- 14 Toen & Nu
- 15 Betrokken bureu
- 16 Wijkwandelingen in 1018
- 16 Rob Zwetsloot
- 17 Werk in de wijk
- 18 Uit in de buurt
- 20 Hittestress in 1018
- 22 Momentopname
- 24 Vera's blik op de buurt
- 25 Beestjes in de buurt
- 27 Studeren in 1018: Daan
- 28 Sybrand Hekking schreef biografie Cas Oorthuys
- 30 DOCK & !WOON
- 32 Don Strikkers, expert in zon- en warmtewering
- 33 Buurtpuzzel
- 34 Leeuw van Moerkerken
- 34 Geef me je hand: George

COLOFON

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Verschining Het buurtblad 1018-Magazine komt zes maal per jaar uit, in een oplage van 10.500 exemplaren. ISSN: 2352 - 4111.

Eindredactie Titia Koerten

Redactie Vera Amende, Dennis Chin, Elisabeth van Dorp, Erik Hardeman, Maria Heijndael, Titia Koerten, Henk Leenaers, Björn Martens, Jannelies Poelstra en Heleen Verschuren.

Aan dit nummer werkten mee Mayte Laurens Hinojosa, Leeuw van Moerkerken, Erik van Ophem, Kamiel van Ophem en Rob Zwetsloot.

Basisontwerp & opmaak Yolanda Huntelaar

Druk Rodi Rotatiedruk, Diemen.

Inzenden kopij Inleveren kopij en foto's: uiterlijk 22 augustus 2025. In Word per e-mail naar redactie@1018magazine.nl. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).

Verschijningsdatum volgende nummer Omstreeks 11 september 2025.

Advertentieopgave Contact over advertenties en inleveren via advertenties@1018magazine.nl Inleveren uiterlijk 27 augustus 2025.

Tarieven advertenties 2025

Formaat 60x60 mm à € 75,- per keer; € 375,- per jaar. Formaat 122x60 mm à € 150,- per keer, € 750,- per jaar. Halve pagina: € 450,- per keer. Hele pagina: € 900,- per keer. Zes nummers (een jaar) = vijf betalen. Over de advertentiekosten wordt geen btw geheven. Eventuele opmaakkosten € 80,- (excl. 21% btw). Prijsopgave via advertentie@1018magazine.nl

Bezorging In brievenbussen met nee-ja-sticker en ja-1018-sticker. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals gezondheidscentra, huisartsen, supermarkten en 1018 ligt op veel koffietafels. Ook in De Witte Boei aan de Kleine Wittenburgerstraat 201.

Over groei en bloei

Toen dit nummer gemaakt werd, waren de medewerkers van het Magazine bevangen door de zomerse temperaturen en verlangden ze naar luieren in de schaduw van grote groene bomen. Het hele nummer is verbonden met natuur en temperatuur. Met artikelen over een reis dwars door Noorwegen met kamperen bij min dertig graden Celsius tot aan een beschouwing over Amsterdam als hitte-eiland in de zomer. Wellicht genoten de redactieleden van het feit dat onze buurt een flinke hoeveelheid open water en groen heeft. Dat blijkt afkoelend te werken. De groei van groen is goed te zien aan de treurwilg in de rubriek Toen en Nu. Wat in 1996

een ielig boompje was, strooit nu zijn bladeren breed uit over de wallenkant en het water. Dat groen komt er niet vanzelf. Zo maakt of onderhoudt jong en oud geveltuinten, of geeft extra zorg aan bomen met een probleem. Ook dit buurtmagazine heeft behoefte aan wat extra zorg zoals u kunt lezen in de paginagrote oproep voor nieuwe medewerkers elders in dit blad. 1018 Magazine bloeit, maar kan nog best wat extra mest gebruiken om steeds weer mooie verse nummers op te leveren, in de toekomst wellicht ook digitaal. Voor nu wensen wij u een heerlijke zomer. (REDACTIE) 🌿

Meer buurtgevoel dankzij Centrum Begroot

Zoals elk jaar hebben de bewoners van ons stadsdeel ook nu weer de uitnodiging ontvangen om in het kader van Centrum Begroot te stemmen op de in hun buurt ingediende projecten. Dit jaar stelt het stadsdeel voor dit doel € 460.000 beschikbaar. Tot en met 16 juli kan worden gestemd, waarna op 28 juli bekend wordt gemaakt welke projecten voor financiering in aanmerking komen.

Vorig jaar kregen 51 plannenmakers geld via Centrum Begroot, maar, vroeg de redactie zich af, wat komt er van al die mooie voornemens terecht. Bij navraag op het stadhuis bleek dat die vraag nu nog niet goed kan worden beantwoord.

De ervaring van eerdere jaren leert dat de meeste bekroonde plannen binnen een jaar worden uitgevoerd, maar dat het in sommige gevallen langer kan duren. Ook nu zit een deel nog in de voorbereidende fase vanwege bijvoorbeeld uitvoering in de zomermaanden. 1018 Magazine nam een kijkje bij twee projecten die wel al (deels) zijn uitgevoerd. In beide projecten was het bevorderen van de sociale cohesie in de buurt een belangrijke doelstelling.

ERIK HARDEMAN

'Ik ben trots op mijn buurt'

Tussen het Funenpark en Basisschool Oostelijke Eilanden (BOE) ligt een kleine speelplaats met een aantal geveltuintjes die tot voor kort door niemand werden onderhouden, omdat onduidelijk was van wie ze waren. Centrum Begroot bracht directeur Karin Brandenburg van de BOE op een idee.

"Als bewoner deed ik elk jaar mee aan de stemronde van Centrum Begroot, maar vorig jaar dacht ik opeens: waarom dienen we als school eigenlijk zelf geen project in? We kunnen die geveltuintjes onder schooltijd heel goed door onze kinderen laten onderhouden. Zo kunnen we de omgeving

niet alleen mooier maken, maar kunnen we door via bloeiende planten insecten te lokken de kinderen ook op een praktische manier kennis laten maken met een begrip als biodiversiteit. Maar daarvoor hebben we wel plantjes en tuinaarde nodig en ook wat gereedschap. Ik heb toen een begroting gemaakt van in totaal 3.000 euro. Dat leek me een redelijk bedrag om bij Centrum Begroot in te dienen.

De tuintjes liggen op de zon, dus we moesten er planten neerzetten die daartegen kunnen. Het leuke is dat we de kinderen zelf hebben laten uitzoeken welke planten bij zon gedijen,

lavendel bijvoorbeeld en rozemarijn, en wat ze aan verzorging nodig hebben, en ook welke veel insecten aantrekken. Omdat het enige tijd duurde voordat we het geld kregen, konden we vorig jaar nog niet veel doen. De kinderen kwamen toen zelf met het idee: kunnen we dan intussen niet vast een bijenhotel gaan timmeren? Dat hebben vooral kinderen uit de Klusklas gedaan. Dat is een klas speciaal voor kinderen die willen leren door iets met hun handen te doen, en ze hebben een heel fraai bijenhotel gemaakt.

Ook hebben we snoeimessen gekocht om de vlinderstruiken te snoeien, want we wilden toch vast met iets beginnen. En één groep heeft in een stukje van de geveltuin nieuwe plantjes neergezet. Dat eigen stukje tuin blijven ze nu verder zelf verzorgen en schoonhouden en ze zorgen bijvoorbeeld ook dat er geen voetbal inkomt. De kinderen worden daarbij geholpen door een groepje betrokken ouders die als vrijwilliger met ze meewerken in hun stukje tuin. In feite is dat waar we met alle tuintjes naartoe willen, dat we het onderhoud en de verzorging zoveel mogelijk aan de kinderen en hun ouders overlaten, waardoor er in de buurt automatisch meer betrokkenheid ontstaat bij het mooi en leefbaar houden van de speeltuin. We hadden afgelopen jaar het schoolbrede thema: 'Ik ben trots op mijn buurt'. Daar past dit project perfect in."

FOTO'S: BJÖRN MARTENS

Voor de buurt, door de buurt

Het was woensdag 28 mei een feestelijke dag voor de vaste bezoekers van Czaar 51. Het inloophuis aan de Czaar Peterstraat vierde die dag dat de ruimte dankzij Centrum Begroot opnieuw kon worden ingericht. Daarmee is ook het startsein gegeven voor een campagne om buurtbewoners meer bij de activiteiten te betrekken, vertelt coördinator Vanessa Longuet.

"Czaar 51 opende haar deuren in 1992 op initiatief van de stichting Oecumenische Kerk- en Buurtwerk (OKB) als laagdrempelige ontmoetingsplek voor buurtbewoners. Het uitgangspunt is hier 'voor de buurt, door de buurt'. Ik ben als enige nog in dienst van OKB en functioneer als coördinator op afstand, maar de dagelijkse gang van zaken wordt helemaal verzorgd door vrijwilligers uit de buurt.

We hebben een mannen- en een vrouwencirkel waar de deelnemers

elke week onder leiding van iemand van de Witte Boei doorpraten over dingen die hen bezighouden. Er is ook een groep oudere Surinaamse mannen die hier wekelijks spelletjes komen doen, en er is een aparte groep voor Marokkaanse vrouwen. Vrijwilligers Ad en Johan koken tweemaal in de week een buurtmaaltijd en er zijn ook twee koffiemomenten per week plus op vrijdagmiddag en -avond een open inloop.

We bieden geen praktische steun en informatie zoals Dock en het buurtteam dat doen in buurthuis de Witte Boei op Wittenburg, maar we hebben onlangs samen met het buurtteam wel een 'Wegwijs-salon' georganiseerd waar mensen konden langskomen met hun vragen. Iets in die sfeer willen we vaker gaan doen. Waar we ook naartoe willen is dat vrijwilligers als gastheer en gastvrouw gaan optreden zodat mensen hier op elk mo-

ment van de dag kunnen binnenlopen, want dat gebeurt nu nog niet. We bereiken nog te weinig mensen, maar ja, het was ook niet echt uitnodigend voor buurtbewoners om hier zomaar binnen te lopen.

Dat lag onder meer aan het feit dat de gordijnen vaak dicht waren, waardoor de buurt niet goed wist wat hier gebeurde. We hebben nu met het geld van Centrum Begroot moderne rolgordijnen aangeschaft, die we als het nodig is met één handgreep dicht kunnen doen, maar die meestal open staan, waardoor we voor de buurt veel zichtbaarder zijn geworden. Ook verder hebben we het interieur helemaal aangepakt. Dat was echt verouderd en ook heel donker. Nu is de ruimte licht en heeft een open uitstraling. We gaan daarom nu actief aan de gang met communicatie over wat hier allemaal mogelijk is. Dit is het moment om Czaar 51 voor de buurt op de kaart te zetten."

TAIJI QUAN & QIGONG

Traditionele Chinese bewegingskunst voor een goede gezondheid en balans. Effectief tegen o.a. stress, rsi, hoge bloeddruk, stramme gewrichten.

Les van grootmeester Fei BaoNong. **Gratis proefles** op woensdag 10 en 17 september om 19.00 uur. Verhinderd? Daarna bent u ook welkom. Locatie: De kleine Boeschool, Kleine Wittenburgerstraat 100 Amsterdam.

Info: Ada 06-51564482

www.longtengtaiji.com

HUISSTIJLEN
LOGO'S
FOLDERS
FLYERS
AFFICHES
WEBDESIGN
FOTOGRAFIE

Gerrit Alink
GRAFISCH ONTWERP & FOTOGRAFIE
T. 06 10 70 44 76
www.gerritalink.nl | info@gerritalink.nl

Atente **uitvaartbegeleiding**

Judit Meijer - 06 289 73 389
info@atente.nl | www.atente.nl

ADEMEN

met Arnout
IN AMSTERDAM OOST

Elke maand - vanaf september 2025

TWEEDE DINSDAG 15:00-17:00

LAATSTE VRIJDAG 18:00-20:00

Ademen doen we de hele dag door, vaak zonder erbij stil te staan. Maar wat als je je adem bewust inzet?

Je ervaart wat ademhalen écht voor je kan doen — van diepe ontspanning tot nieuwe energie. Na afloop voel je je lichter, helderder en meer aanwezig.

- ✓ Verminder stress
- ✓ Kom tot rust
- ✓ Creeër meer energie

ADEM IN. LAAT LOS. VOEL HET VERSCHIL.

BOEK JE TICKET HIER:
WWW.BALANSKLINIEK.NL/EVENTS
of scan QR-code

@ CRITICAL ALIGNMENT YOGA STUDIO
Blankenstraat 166, AMSTERDAM OOST

arnout@pivotyou.nl | www.pivotyou.nl | 06-55388433
Breathing with Arnout - for English version scan QR code

Natuurlijk verkopen we goede boeken...

maar geen saaie 🤔

... en foute

de boekhandel van Pampus aan de van Eesterenlaan

tekst ons 06 1544 8310 of bel 419 3023

Help ons 1018 Magazine nog mooier te maken

Lees jij 1018 Magazine altijd met plezier? Ben je geïnteresseerd in wat er speelt in de buurt? Lijkt het je leuk om mee te werken aan een krant of magazine en heb je wat tijd over voor vrijwilligerswerk? Dan is 1018 Magazine iets voor jou!

Wij zoeken:

Bevlogen taalvaardige redacteur

Wil jij meedenken, pakkende artikelen schrijven en de redactie ondersteunen? Wij zoeken iemand met schrijfervaring, maar die ook bereid is om de eindredactie praktisch te ondersteunen.

Creatieve samensteller(s) culturele agenda

Heb je interesse in exposities, concerten en buurtactiviteiten? We zoeken één of twee personen (solliciteren als duo kan ook) voor zowel het samenstellen van de culturele agenda in het gedrukte magazine als op de website. Ervaring met Wordpress is meer dan welkom!

Beschaafde babbelaar(s) voor advertentie-acquisitie

Ben je goed in netwerken en stap je makkelijk ergens binnen? Ben je accuraat en schrik je niet van een beetje administratie? We zoeken één of twee personen (solliciteren als duo kan ook) voor het werven van adverteerders. Jouw inzet helpt de kwaliteit van ons magazine in stand te houden.

Wie zoeken we?

Buurtbewoners met een brede maatschappelijke en culturele interesse, met de focus op postcodegebied 1018. Enthousiastelingen die ons magazine nóg mooier en dynamischer willen maken en willen bijdragen aan het voortbestaan ervan. We zijn op zoek naar jeugdig elan, diversiteit en betrokkenheid.

Wat krijg je ervoor terug?

Geen salaris, wel een kleine jaarlijkse vrijwilligersvergoeding. Maar vooral de unieke kans om je talenten in te zetten voor je eigen buurtmagazine en de buurt en haar bewoners nog beter te leren kennen. Voor de gezelligheid doen we twee keer per jaar een hapje en een drankje met het hele team.

Wil jij meewerken aan 1018?

Mail ons en laat weten hoe jij wilt bijdragen aan 1018.

E-mail : redactie@1018magazine.nl 📧

1018

De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt

Oostenburg krijgt Tonia Stieltjesplein

Het nog aan te leggen buurtplein van Oostenburg wordt vernoemd naar Tonia Stieltjes. De naam van deze zwarte vakbondsvrouw uit het begin van de vorige eeuw werd aangedragen door het team van Stichting Over de Brug en de buurtkamer Oostenburg. Tonia Stieltjes werd geboren in de Czaar Peterstraat. Ze was dienstbode, onder andere bij de familie Wibaut, maar had ook contacten in artistieke kringen. Zo was zij nauw bevriend met Piet Mondriaan en poseerde zij meer dan tien keer als model voor Jan Sluifers. Als dienstbode werd zij actief in de Amsterdamse dienstbodenbond Allen voor Elkander en was daarvan een tijdlang voorzitter. Dat is een opmerkelijke loopbaan voor een vrouw wier vader in slavernij werd geboren en die, nadat hij was vrijgekocht, lange tijd als zeeman voer. Het Tonia Stieltjesplein, dat grenst aan de Conradstraat, wordt overigens pas definitief ingericht als de omliggende kavels bebouwd zijn, naar verwachting in 2028.

Pleidooi voor goede busverbinding Oostelijke Eilanden

De bus over de Eilandenboulevard moet in 2026 ook in de avonduren frequent blijven rijden. Met die uitspraak reageerde de Stadsdeelcommissie

Centrum (SDC) half mei op het onlangs door het GVB gepubliceerde Jaarplan Vervoer 2026. In dat plan doet het Gemeentelijk Vervoerbedrijf een aantal voorstellen voor veranderingen in het lijnennet en de dienstregeling. Voor de Oostelijke Eilanden is de belangrijkste wijziging de knip die het GVB wil aanbrengen in lijn 22. Die lijn rijdt volgend jaar volgens het jaarplan alleen nog tussen CS en station Sloterdijk. Op het minder drukke traject ten oosten van het station, dus ook op de Eilandenboulevard, wordt lijn 22 vervangen door de in 2012 opgeheven lijn 42, maar die hoeft in de visie van het GVB na acht uur 's avonds nog maar eens in het halfuur te rijden. De leden van de SDC toonden zich weinig gelukkig met dit voorstel en verzochten het bestuur om zich in te spannen voor het behoud van de bereikbaarheid van de Oostelijke Eilanden in de avonduren.

Conflict over dienstengebouw Artis niet opgelost

De bemiddeling tussen Artis en een aantal omwonenden heeft niet tot overeenstemming geleid, zo bleek tijdens een informatiebijeenkomst op 21 mei. Het verschil van mening gaat over de plannen van de dierentuin voor de bouw van een dienstengebouw pal tegenover appartementengebouw Aquartis aan het eind van het Entrepotdok. De bewoners maken vooral bezwaar tegen de voorgenomen hoog-

te van veertien meter van de nieuwbouw. Directeur Sutorius van Artis toonde zich tijdens de bijeenkomst weliswaar bereid om genoeg te nemen met een hoogte van 12,5 meter, maar ook dit was voor de aanwezigen niet acceptabel. Zij waren meer te spreken over de tijdens de mediation door Artis geopperde gedachte om de ruimtes voor het personeel te integreren in nieuwbouw op de plek van het huidige parkeerterrein. Daardoor zou het dienstengebouw substantieel lager kunnen worden. Maar later kwam Artis op deze suggestie terug. Sutorius beloofde nog een keer terug naar de buurt te komen en pas daarna een beslissing te nemen, maar dat stelde de aanwezigen niet echt gerust.

Podcast over Sarphatihuis

Sinds april van dit jaar is via Spotify en Apple een zeventalige podcast te beluisteren over de geschiedenis van het Dr. Sarphatihuis. Het verpleeghuis aan de Roetersstraat werd in 1782 geopend als werkhuis voor zowel dakloze Amsterdammers als voor dieven die er hun straf moesten uitzitten en bood plaats aan 600 à 700 bewoners. In de tijd van Napoleon werd het gebouw bezet door Franse troepen die er vanaf 1797 gevangenen en zieke militairen onderbrachten. Na 1815 werd het weer een werkhuis voor bedelaars, armen en dieven, waar ook ongeneeslijk zieke ouderen werden verzorgd en zogenaamde 'idioten' worden opgevangen. In 1933 besloot de gemeente er een verzorgingstehuis voor ouden van dagen van te maken. Maar tot 1957 bleef werken er verplicht. In de jaren zeventig van de vorige eeuw werd het gebouw helemaal gerenoveerd en vernoemd naar de bekende negentiende-eeuwse arts Samuel Sarphati. De podcast over het dr. Sarphatihuis is te vinden op www.amsta.nl/podcast.

Ballenlint verhindert aanmeren aan Schaduwkade

Sinds half april maakt een lint van rode ballen het voor plezierboten en andere vaartuigen onmogelijk om nog aan te meren aan het grootste deel van de Schaduwkade, het oorlogsmonument langs een deel van de Nieuwe Keizersgracht. Vorig jaar had stadsdeel Centrum aanmeren aan de kade al gedu-

rende een korte periode rond Koningsdag met een geel ballenlint onmogelijk gemaakt. De reden daarvoor was dat de passagiers van de aanmerende boten op de kade, een herinneringsplek voor in de oorlog weggevoerde joodse bewoners van de huizen aan de overkant, vaak hun afval achterlieten. Ook werd de muur van het huidige H'Art Museum regelmatig als urinoir gebruikt. Omdat in dit gedrag na het weghalen van het ballenlint geen verandering bleek te zijn gekomen, heeft een groep bewoners van de huizen te-

genover de Schaduwkade bij het stadsdeelbestuur met succes gepleit voor het permanent invoeren van de maatregel. Omdat men de gele ballen nogal vond detoneren met de omgeving is deze keer gekozen voor kleinere, rode ballen.

Architectuurprijs voor Holocaustmuseum

Het Nationaal Holocaustmuseum aan de Plantage Middenlaan is door de branchevereniging van Nederlandse architectenbureaus (BNA) gekozen tot

Gebouw van het jaar 2025. Volgens het juryrapport hebben de architecten van Office Winhov de bestaande gebouwen met begrip en gevoel voor de context zorgvuldig getransformeerd tot museum. 'De voormalige Hervormde kweekschool, die na de oorlog tot kantoor was verbouwd, is weer herkenbaar gemaakt als zodanig. Zo zijn de kapconstructie en lokalenstructuur teruggebracht. Op de naastgelegen kavel is een markant entreegebouw gerealiseerd, met een lichte, opengewerkte baksteengevel.' De jury vindt dat dit ingewikkelde project, mede door het zware onderwerp, met begrip en gevoel voor de context zorgvuldig is uitgevoerd. 'Los van de expositie, die aangrijpend is, laat het gebouw je de geschiedenis voelen, bijvoorbeeld in de aangebouwde erker, die uitkijkt op de tuinmuur naast de school.' In het juryrapport klinkt overigens ook kritiek door en wel op de gemeente. 'In het ontwerp was een voorstel opgenomen voor de openbare ruimte met de tramhalte, als verbindend element in het verhaal. Het is jammer dat het belang van deze ingreep niet gezien is.'

Voor meer nieuws uit 1018: www.buurtorganisatie1018.nl

Myra de Rooy, bergbeklimmer en solowandelaar

Het is niet zo gek dat ik buurtgenote Myra de Rooy nooit tegen het lijf liep, want zij is veel op reis. Maandenlang verblijft ze in de bergen van Europa of in de Himalaya, haar tweede huis. In 1988 maakte ze deel uit van de eerste Nederlandse vrouwenexpeditie. Zonder sherpa's en dragers beklommen zes vrouwen de 7.290 meter hoge oost-top van de Chamlang in Nepal. Ze doorstonden lawines, gletsjerspleten, steenslag en hard ijs. Na banen als geoloog en milieukundige werkt Myra nu als freelancer en richt ze zich op reizen, schrijven en fotograferen.

ELISABETH VAN DORP

IK BEL AAN bij haar huisadres op de Hoogte Kadijk. Myra begroet mij hartelijk en gaat me voor naar haar lichte huiskamer. Aan een wand hangt haar etnische verzameling hoofddeksele die ze meenam uit Tibet en Ladakh. Op een tafeltje liggen de zes boeken die Myra in de afgelopen jaren bij elkaar schreef over haar reizen. We gaan zitten bij het raam met uitzicht op haar tuin grenzend aan de Laagte Kadijk.

Hoe is jouw passie voor de bergen ontstaan?

"Als kind kocht ik van mijn zakgeld mineralen en fossielen. Mijn belangstelling voor de aarde en vooral bergen is vermoedelijk begonnen in de buik van mijn moeder. Zij was namelijk zwanger van mij toen ze in Tirol met mijn vader de Wildspitze beklom, een top van zo'n 3.770 meter hoog. Mijn reislustige ouders namen me op jonge leeftijd al mee op tochten in de bergen waar we in het wild kampeerden. Mijn vader was leraar aardrijkskunde en deelde zo zijn passie en kennis met ons. Je kunt wel zeggen dat het er vanaf mijn prille begin gewoon in zat om geologie te gaan studeren."

Wanneer begon je met bergbeklimmen?

"Tijdens mijn studie geologie ben ik serieus met bergbeklimmen begonnen. Net na mijn afstuderen [in 1986], viel ik tijdens een beklimming in de Alpen vierhonderd meter naar beneden in een 45 graden steile ijswand. Door een enkelbreuk kon ik op dat moment niet als geoloog aan de slag, maar met twee schroeven in mijn enkel kon ik wel als tweede chauffeur mee met een toeristenbusje naar Nepal. Toen is mijn liefde ontstaan voor de Himalaya en Tibet. Door die reis ben ik later meermaals naar Tibet gegaan om er tochten te maken en te klimmen en ben ik voor een Tibetaanse mensenrechtenorganisatie gaan werken."

Je reist veel, hoe reis je het liefst?

"Reizen is een belangrijk onderdeel van mijn leven en dan vooral naar afgelegen berggebieden waar ik graag solo-reizen maak. Zo ging ik op een 3.000 kilometer lange tocht door de Noorse bergen, te voet, op sneeuwschoenen en op ski's, van het zuidelijkste puntje van Noorwegen naar de Noordkaap. Slapen in een tentje met temperaturen van soms min dertig graden Celsius. Wanneer je zo'n tocht maakt dan gaan je zintuigen goed werken, je gaat beter horen, ruiken en zien. Een intensiteit waar ik gelukkig van word. Als je in een groep reist dan blijf je altijd wel een beetje in een eigen bubbel. Alleenreizend heb je veel eerder contact met lokale bewoners. Ik ben nu aan mijn zevende boek bezig. Dat gaat over nomaden in de Himalaya. Dát leven is pas extreem, het hele jaar door. Ik ga na een reis weer naar mijn huis met warm water uit de kraan, verwarming en winkels om de hoek."

Jouw avonturen zijn niet zonder risico en misschien soms gevaarlijk. Ben je nooit bang?

"Bang ben ik niet snel, ik ben vooral bang geweest als het anderen betrof, medereizigers of lokale mensen die een ongeluk kregen of last hadden van hoogteziekte. Onderweg heb ik zeker wel gevaarlijke dingen meegemaakt, dan is het belangrijk rustig te blijven. Destijds bij de vrouwen-

Zij doorstond lawines, gletsjerspleten, steenslag en hard ijs

expeditie naar de ruim 7.000 meter hoge Chamlang hadden we wel op schrift gesteld wat er met onze lichamen moest gebeuren als er een ongeluk zou gebeuren. Gelukkig zijn we allemaal goed teruggekeerd. Ik kom trouwens uit een avontuurlijke familie en ben niet de enige die wel eens 'gekke dingen' doet."

Klimaatverandering, hoe zie je de toekomst van de natuur en van ons mensen die er afhankelijk van zijn?

"Ik kan niet in de toekomst kijken, maar ervaar tijdens mijn reizen dat de lokale bergbevolking last heeft van de klimaatverandering. In Ladakh zijn de boeren afhankelijk van het smeltwater van gletsjers om de velden te bevoelen. Er is nu op sommige plaatsen al te weinig water. Eén van de redenen is dat het lagere deel van gletsjers wegsmelt en de gletsjers hogerop in het dal zijn komen te liggen zoals je dat ook in de Alpen kan zien. Op die hoogte smelt het ijs

ontspanning beweging

Yoga & Breathwork

Kleine groepen
Zeer geschikt voor 60+

Locatie Studio Lumen • Nwe Keizersgracht 58
Info • aanmelden +31 (0)6 11 36 04 84
marietb@xs4all.nl
MARIETBAKKER.NL

DAVID ELDERS
begravenis & crematie

uitvaartcentrum
tegenover de nieuwe ooster

020 6252201
kruislaan 235 amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl

*'het lichaam als een geheel'
een andere bijk op klachten*

Osteopathie

Jeen Kempenaar
Windroosplein 96 M 06.275.60692
www.kempenaarosteopathie.nl

VERF

AMSTERDAM

Wij geven u graag persoonlijk advies op maat en mengen alle kleuren van alle merken

Topmerken scherpe prijzen !

Open Ma t/m Vr 8.00-17.00 Za 9.00-17.00
WWW.VERFAMSTERDAM.NL
ZEEBURGERPAD 38

de hortus

Hé Amsterdammer, onze kas is weer open. Welkom in de jungle.

TERDAM | 750 | AMSTERDAM | 750 | AMSTERDAM | 750 | AMSTERDAM

dehortus.nl

 Kapsalon, Haarwerken & Pruiken

TANJA'S Haarmode

U kunt bij ons online uw afspraak maken

www.tanjashaarmode.nl

Oostenburgergracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 620 7443
info@tanjashaarmode.nl

Dinsdag t/m donderdag 08:30 tot 17:00
Donderdagavond 18:00 tot 20:30
Vrijdag 08:30 tot 19:00
Zaterdag 08:30 tot 16:00

Aleen op afspraak

www.kattenasieloostzaan.nl

We bouwen een nieuw kattenasiel in Oostzaan!

gebruik QR code voor een donatie

 Massagepraktijk
Helder & Holistisch

*Massages
Lichaamsgerichte therapie
voor ontspanning en bewustwording*

Marianne van der Staaij,
Holos ® massagetherapeut
Vergoeding mogelijk via ziektekostenverzekering

Binnenkadijk 151, 1018 ZE, Amsterdam
06 - 294 224 40
m.staay2@upcmail.nl
www.praktijkhh.nl

FOTO: © MYRA DE ROOY

Je gaat beter horen, ruiken en zien als solowandelaar in de bergen

pas later in het voorjaar met als gevolg dat er in de zaaitijd niet voldoende smeltwater is voor de landbouw. De velden komen braak te liggen en de wind krijgt vat op de bodem. Als een gletsjer helemaal smelt is het natuurlijk einde verhaal. Geen landbouw, geen voedsel. Het is triest om te zien dat de natuurlijke omgeving door menselijk ingrijpen wordt aangetast. Maar ik ben natuurlijk als ik in het vliegtuig stap naar de Himalaya ook één van die mensen. Dus ja...”

In 2000 maakte je de voettocht rond de heiligste berg van Tibet, de Kailash, vanwege een spirituele reden. Ben jij religieus?
“Vier grote Aziatische rivieren ontspringen in de omgeving van de Kailash: de Indus, de Ganges, de Sutlej en de Brahmaputra. De Kailash is heilig voor vier religies: hindoeïsme, boeddhisme, jainisme en de bön. Volgens pelgrims en volgelingen is deze spirituele plek het centrum van de wereld. Ikzelf ben niet gelovig of spiritueel maar ik ervaar wel een energetische kracht op sommige plekken. Het maakt me duidelijk dat we onderdeel zijn van een groter geheel.”

Hoe ervaar jij het wonen in onze buurt?
“Ik ben erg blij om hier te wonen. Alles wat je nodig hebt is er en als burens hebben we goed onderling contact. Eén van de fijne mogelijkheden in dit deel van de stad is zwemmen in open water. Het hele jaar door zwem ik bij het Marineterrein, ook in de winter als het vriest. Soms vragen mensen waarom ik niet ergens in de bergen ga wonen, bijvoorbeeld in Ladakh in de Indiase Himalaya, waar ik al zo vaak naar terugkeer. Dat gebied voelt voor mij als een tweede thuis. Maar mijn basis blijft hier in ons eigen buurtje, op het Kadijkseiland. Als ik elders zou gaan wonen, dan zou ik daar toch niet echt thuis zijn, want je blijft er altijd een vreemde.”

www.myraderooynl

BJÖRN MARTENS

Destijds net opgeleverd en inmiddels al bijna dertig jaar een fijne fietsverbinding over de Singelgracht tussen de Mauritskade en de Kazernebuurt: de Oliphantsbrug.

De brug kreeg deze naam in 2014 en verwijst hiermee naar het Oliphants Pad (nu de Eerste Boerhaavestraat) dat evenwijdig liep aan de Singelgracht en waar ooit gegoede Amsterdammers hun buitenhuizen lieten bouwen. De naam is ook een knipoog naar Artis en naar de vele andere bruggen in 1018 met diernamen. 🐘

Mei 1996

©STADSARCHIEF AMSTERDAM/FREERK DE VOS

Juni 2025

FOTO: BJÖRN MARTENS

Anneliese, paardenkastanje fluisteraar

Regelmatig zie ik haar scharrelen rond de oude paardenkastanje aan de Laagte Kadijk. Al is ze de jongste niet meer, vaak staat Anneliese uren later nog te harken of schoffelen. Ze zorgt al jaren voor de boom, omdat hij ziek was. Maar nu, begin mei, staat hij er prachtig bij.

Ik mag de kastanje vanuit haar woning bewonderen. Haar huiskamer is smaakvol ingericht met foto's en bijzondere objecten – vrijwel allemaal van haar eigen hand, want Anneliese is autodidact kunstenaar en fotograaf. Ze is geboren in Betondorp: "Johan Cruyff was mijn buurjongetje, hij stond altijd balletjes te trappen. Zijn vader Manus had een groentewinkel én een glazen oog dat hij, tot verbijstering van ons kinderen, soms in zijn hand liet vallen om het te poetsen. Klinkt leuk, maar ik vond Betondorp benauwend. Op mijn achttiende ben ik liftend richting India vertrokken." Terug in Amsterdam ontmoette ze kunstenaars Victor IV en Anton Heyboer. "Victor woonde bij de Blauwbrug op een boot. Daar is hij in 1986 verdronken. Die twee brachten mij op het pad der kunsten. Ik kwam vaak bij Anton en zijn vijf vrouwen in Den IJp. Dan lag ik met m'n hoofd op zijn borst en luisterde naar hem. Anton had zoveel levenswijsheid en een rustgevende stem."

FOTO: BJÖRN MARTENS

Als ze vertelt over haar periodes in de Franse Cevennen en dat ze zich meer natuur- dan cultuurmens voelt, komen we bij haar zorgenkindje. Hangend uit het raam bewonderen we de groene kroon vol toortsen witte bloesem. "Toen ik hier kwam wonen, liet hij begin juni al z'n blad vallen. De boosdoener was de mineermot. De poppen overwinteren in bladeren op de grond. In het voorjaar kruipen de rupsjes via de stam omhoog en vreten zich door het jonge blad. Na jarenlang consequent blad ruimen is de mottenpopulatie sterk verminderd. Maar hij had ook de bloedziekte. Bacteriën dringen via bast scheuren naar binnen, dan sijpelt er roodbruine substantie uit. Ik las dat vulkanische klei goed voor bomen is en ben papjes op de scheuren gaan smeren. Dat werkte!"

Anneliese krijgt veel reacties. "Sommigen vinden het truttig, dat bladruimen en die hekjes tegen hondenpoep en -pies. Maar van de tuingroep van de Sibbelwoningen kreeg ik een bladblazer cadeau." Lachend: "Nee, ik praat niet tegen de boom, maar aai hem wel!" 🐘

ILLUSTRATIE: BRUNETTE VAN EIJSELDIJK

Wijkwandeling

Wandel je mee?

Ontdek nieuwe plekken
en ontmoet buurtgenoten.

Samen met één van mijn burens, spreek ik af om een wandeling te maken door de buurt. Na vooral gewerkt te hebben in andere gemeenten, realiseer ik me dat ik mijn eigen buurt niet ken.

We lopen vanaf het Entrepotdok naar de Hoogte Kadijk en stappen binnen bij Centrum De Brouwerij. Spontaan vragen we: "Mogen we even binnenkomen? We zijn de buurt aan het ontdekken." Van buiten lijkt het een huis, maar binnen ontdek je een warme huiselijke plek. Het blijkt een ontmoetingsplek voor mensen met psychosegevoeligheid, waar je ook als buurtbewoner mee kan eten of een film kijken. We worden hartelijk ontvangen.

"Dat wil ik ook", zegt één van de begeleiders. "Toen ik hier kwam werken, nam ik me voor om kennis te maken met de buurt en op bezoek te gaan bij andere organisaties. Dat is er nog niet van gekomen."

Het zet ons aan het denken: Wat als we de wandeling die wij nu maken, met meer mensen die wonen en werken in de buurt lopen? Buurtwerker Gerbina en buurtgenoot Brunette sluiten zich aan. De initiatiefgroep Wijkwandelingen is geboren. Fonds voor Centrum is enthousiast en geeft ons een bijdrage. Brunette, ook grafisch vormgever, maakt een aantrekkelijke kaart. In gesprek met buurtbewoners brengen we de leukste plekjes in kaart.

De eerste wijkwandeling met als thema Ontmoeting is op woensdag 25 juni. **Startpunt: de Witte Boei. Tijd 15.30-17.30 uur.** Voor iedereen die woont en/of werkt op de Oostelijke Eilanden. *Deelname is gratis.* Contact: www.wijkwandelingen.nl, info@wijkwandelingen.nl

Initiatiefgroep: Gerbina, Brunette en Jarcine

Afvalgerelateerd

ROB ZWETSLOOT

IK BEN EEN humeurige oude man en mijn enige hobby is klagen over van alles en nog wat. Dat geeft een kort moment verlichting in mijn tragisch bestaan dat wordt getekend door narigheid, tegenslag en ellende.

Vandaag heb ik maar liefst twee klachten die te maken hebben met de vervuiling van mijn mooie Kadijken.

De eerste klacht gaat over het ongezien dumpen van grofvuil aan de Nieuwe Vaart, bij het stuk aan het begin dat leidt naar de parkeergarage voor bewoners. Vaak worden er door allerlei mensen die hier niet wonen gevraagd grofvuil en regulier afval gedeponeerd zodat de bewoners van de achterliggende huizen hun deuren geblokkeerd zien. Er ontstaat een penetrante geur en stadsfauna als ratten en meeuwen scharrelen er lustig rond op zoek naar iets van hun gading, tot ergernis van de bewoners in de achterliggende huizen.

Ik heb de neiging nu een ordinaire scheldkanonnade te beginnen en met ruwe taal uit te varen tegen de onverschillen die hier hun troep dumpen, maar dit stukje moet beschaafd blijven, het is immers voor de buurtglossy 1018, dus ik houd me in.

En de gemeente? Die is zo traag als een slak met opruimen van de rotzooi. Laatst hebben twee scooterwrakken daar zes weken staan roesten en stinken te midden van opengescheurde vuilniszakken en stukken kapotte inboedel, voordat er actie van overheidswege werd ondernomen.

Het is een situatie die er niet op verbeterd is sinds de afsluiting van de Hoogte Kadijk, die voor ongekend leed bij de bewoners daar zorgt.

Mijn tweede klacht is ook afvalgerelateerd en is eigenlijk een vraag.

Waarom zijn er op de Kadijken geen bakken waar je dag en nacht je vuilniszakken in kunt gooien zoals in de Plantagebuurt en op de Oostelijke eilanden?

Is dit bewuste achterstelling van de Kadijken? Discriminatie? Of gevolg van de zoveelste ambtelijke domheid, luiheid of lapzwanserigheid?

Het zijn maar vragen en met belangstelling zie ik de antwoorden tegemoet en het is maar dat u het weet.

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Werk in de wijk

KATTENBURGERVAART

"Kort samengevat zijn wij de onderwater-timmermannen van de stad", zegt Gideon vrolijk, terwijl hij zijn duikerspak uittrekt.

Ik trof hem net aan in het water onder de Kippebrug. Een moeder-eend met haar zeven nieuwsgierige eendenkuikens waren zijn publiek. Met een grote hamer in de ene en

een stuk HDPE-plaat in de andere hand, begon hij met het dichtenvan het gat in de kademuur. "Als er zand uit zo'n zinkgat wegspoelt, heb je kans dat het straatwerk hobbelig wordt en dat wil je natuurlijk niet. Dat voorkomen we nu."

Raoul (r) lag op zijn buik en gaf gereedschap aan; rende daarna steeds heen en weer om de plaat nog preciezer op maat te maken. Collega Lukas (l) stelde ondertussen een ongeruste buurtbewoon-

ster gerust en belde met de planning, die opeens riep dat ze moesten gaan inpakken.

En hup, alle duikuitrusting, het aggregaat en alle tools verdwenen in no time in de bus. Ik kon de mannen nog net op tijd overhalen even te poseren.

"Helaas gaan we het nét niet redden, dus woensdag komen we terug. Er is hier zoveel water, dus rijden we vaak hierheen vanuit Werendam, maar saai wordt het nooit."

TEKST EN BEELD: MARIA HEIJENDAEL

Uit

Nr. 67: juni, juli, augustus 2025

Zien!

H'Art toont in het kader van het 750-jarig jubileum van Amsterdam met de tentoonstelling Van Rembrandt tot Vermeer voor de tweede keer werken uit The Leiden Collection. Het echtpaar Kaplan verzamelde in zo'n twintig jaar een van de grootste particuliere collecties met werk van Nederlandse schilders uit de zeventiende eeuw bij elkaar. Met schilderijen die vaak jarenlang in Nederland niet te zien zijn geweest.

Een degelijk in elkaar gezette tentoonstelling. En ruim opgezet, zoals we gewend zijn bij H'Art. De enorme uitvergroete details van kragen en kledingstukken laten precies zien hoe de zeventiende-eeuwse schilders te werk gingen. De focus ligt deze keer op het dagelijks leven in zeventiende-eeuws Amsterdam, waar Rembrandt zich in 1631 vestigde.

Er zijn maar liefst 18 Rembrandts te zien, waaronder een zelfportret uit de tijd dat hij pas in Amsterdam was. Met een zelfverzekerde blik kijkt de jonge schilder je aan, de toekomst lacht hem hier nog toe. Maar Rembrandt is niet de enige blikvanger. Ook de enige Vermeer in particuliere bezit hangt op zaal en daarnaast nog 56 werken van leerlingen van Rembrandt en schilders als Frans Hals, Jan Steen, Gerard Dou en Gerard ter Borch. Een must-see, wat mij betreft.

FOTO: AAD HOEGENDOORN/H'ART MUSEUM

Raadpleeg ook:
www.deplantage.amsterdam. Deze agenda kan alleen maar worden samengesteld op grond van aangeleverde informatie in Word aan redactie@1018magazine.nl
De deadline voor het volgende nummer is 22 augustus 2025.
Graag uw informatie op tijd en a.u.b. in de gevraagde vorm mailen.

DOKHUIS GALERIE

EXPOSITIE

T/m 30 juni. Boven Verwachting – Henk Leenaers Foto's en interviews met bewoners van de Plantagebuurt die ouder zijn geworden dan de levensverwachting bij geboorte. Hoe is het om in die extra tijd te leven? Henk Leenaers vroeg het zijn vader en zijn bureu.

Plantage Doklaan 8–12 | elke donderdag 18.00 – 17.00 uur

GALERIE FRANZIS ENGELS

EXPOSITIE

T/m augustus. I like to see...Doorlopende expositie van vaste kunstenaars waarbij we de collectie steeds aanpassen op basis van het aanbod van de kunstenaars of vraag van onze klanten.

Nieuwe Yaart 200 | open: do–za, 13.00 – 18.00 uur | www.franzisengels.nl

GALERIE OVERSTROOM

EXPOSITIE

27 juni t/m 12 juli. Panoramisten tonen Amsterdam Astrid Ferdinand, Gerry Metz, Frans Roobeek, Sijeka van Rooijen, Marian Visser. Vijf grafici laten zien hoe je samen, ondanks verschil in stijl, één beeldend werk kunt maken van het veelvormige landschap in en rond Amsterdam. Met panorama's van stad en natuur en de Dam als middelpunt. *Opening 27 juni vanaf 17.00 uur*
22 augustus t/m 6 september. Verdwaald in het landschap – Hans Bouwman. Prachtige groene landschappen in kleurrijke acryl- en olieverfschilderijen. Bouwman is altijd op zoek naar het licht. Scherpe of juist zachte contrasten intrigeren hem. *Opening 22 augustus vanaf 17.00 uur.*
Entrepotdok 33 | open: vrij – zat | 12.00–17.00 uur & op afspraak | www.galerieoverstroom.nl

H'ART & AMSTERDAM MUSEUM AAN DE AMSTEL

EXPOSITIE

T/m 24 augustus. Van Rembrandt tot Vermeer. Meesterwerken van The Leiden Collection, een van de belangrijkste privécollecties Nederlandse zeventiende-eeuwse kunst.
T/m 24 augustus. Een ander perspectief op de 17e eeuw. H'ART nodigt storyline developers uit die verdiepende verhaallijnen aan tentoonstellingen toevoegen. Onafhankelijk feministisch schrijver Tessel ten Zwaaghe ging op zoek naar vergeten verhalen uit de 17e eeuw die een spiegel bieden voor de samenleving van nu.
JAZZ MET CONSERVATORIUM AMSTERDAM
Zo 22 juni, 14.30. The Square Cats & saxofonist Benjamin Herman
Zo 28 juni, 15.00. Ju Young Lee (zang) trio
Zo 6 juli, 15.00. Joep Grotendorst (saxofoon) trio
Zo 13 juli, 15.00. Yana Uspenkaya (zang) trio
Zo 20 juli, 15.00. Slotprogramma nog onbekend.
Voor info en tickets (€ 7,50) zie de website.

Locatie: tuin H'ART

EXPOSITIE AMSTERDAM MUSEUM

11 juli t/m 30 november. Refresh Amsterdam #3: Imagine the Future Hoe ziet de toekomst eruit? En wie bepaalt dat eigenlijk? Voor de derde editie van de tweejaarlijkse kunstmanifestatie Refresh Amsterdam en in het kader van Amsterdam 750 worden kunstenaars en het publiek uitgenodigd om mee te dromen, denken en maken.
T/m 31 augustus. Vrouwen van Amsterdam – een ode. Zonder vrouwen zou Amsterdam niet kunnen bestaan. Maar in de geschiedenisboeken domineert het mannelijke perspectief.
Amstel 51 | www.hartmuseum.nl, www.amsterdammuseum.nl

HORTUS BOTANICUS

ZOMERAVONDEN

T/m 31 augustus. Zondag, 17.00 – 21.00 uur. De hele zomer kun je op zondag genieten van de tuin, kassen, het terras en de winkel. Geniet op het terras van een drankje en livemuziek. Loop ook vooral de Klimatenkas binnen en bezoek de tropen, de woestijn én de Kaap in één keer! Voor programma zie de website.

YOGA IN DE PALMENKAS

26 juni, 3. 9. 16. 23 & 30 juli en 6. 13. 20 & 27 augustus, van 17.00 – 18.00 uur. Vinyasa Yoga door internationale yogaleraar en Empowerment Coach Alicia. NB. Neem je eigen yogamatje en comfortabele kleding mee. Voertaal Engels. Er zijn geen kleedkamers; kleed je thuis om voor de les. *Tickets (€ 17,50 per les incl. entree) via website.*
Plantage Middenlaan 2a | open: ma–zo 10.00 tot 17.00 uur | www.dehortus.nl

KADIJKEN BURENDAG

Za 27 september, 13.30–17.30. Buurten op de Kadijken Muziek, verhalen, een wijspeurtocht en wandeling langs bijzondere plekken op de Kadijken. Kortom, een gezellige dag waar je je bureu en buurt kunt ontmoeten.

Ontmoetingspunt: plein Geschutswerf.

LUTHER MUSEUM

EXPOSITIE

26 juni t/m 21 september. De magische wereld van Lizzy Ansingh – kunst en invloed van een visionair kunstenaar. Deze expositie viert de 150ste geboortedag van Lizzy Ansingh (1875–1959), een pionier in de Nederlandse kunstgeschiedenis. Als spil van de Amsterdamse Joffers en strategisch netwerker brak Ansingh barrières voor vrouwelijke kunstenaars in een door mannen gedomineerde wereld.

CONCERT

Zo 29 juni, 16.00–17.30. Geelvinck Salon. Zomerse klanken door Guy Maroi (piano) en Victor Garcia Garcia (cello) 'summer sounds at the luther!'. Na afloop is er altijd een gezellige borrel.

Zo 7 september, 16.00–17.30. Geelvinck Salon.

De pianist Roderigo Robles de Medina brengt klassieke muziek van in Suriname geboren componisten. Na afloop is er altijd een gezellige borrel. *Voor tickets ga naar de website!*

ZOMERCONCERTEN

Deze zomer organiseren het dr. Sarphatihuis, SOOP en het Luther Museum gratis tuinconcerten op 3 verschillende vrijdagmiddagen. *Data en tijden worden bekend gemaakt op www.luthermuseum.nl/agenda*

Nieuwe Keizersgracht 570 | open: do–zo, 11.00–17.00 uur | www.luthermuseum.nl

MARINETTEREIN

RONDLEIDING

Za 5 juli, 14.00 uur. Buurbewoner Chiquita Odjo-Seymonson geeft maandelijks een gratis rondleiding, speciaal voor buurtbewoners. *Aanmelden op de website!*

EVENEMENT

9 t/m 13 juli. Homelanding Homelanding keert ook dit jaar weer terug op het Marineterrein. Het helikopterveld wordt omgetoverd tot één groot zomerfestijn. Gratis toegankelijk voor iedereen. Open vanaf 15.00 uur en op zaterdag en zondag vanaf 13.00 uur.

18 t/m 20 juli. Buurtcamping. Het Marineterrein wordt weer een buurtcamping met leuke activiteiten, waar buurtbewoners elkaar beter leren kennen. Voor meer info zie website. *Wil je een leuke activiteit organiseren of komen kamperen, meld je aan: nagla@debuurtcamping.nl*

CONCERT

Donderdag t/m 31 juli, 17.00 uur. De Gongluider van Amsterdam. Kom ontspannen bij de klankconcerten van gongluider Mark. Er zijn matjes, luchtbedden, zitzakken en loungestoelen, maar je mag ook je eigen matje of kussen meenemen. *Aanmelden: mark@marineterrein.nl*

Locatie: Commandantswoning (gebouw o.a).

ACTIVITEIT

Wo 9 juli, 14.00–16.00 uur. Bioblitz - onderwater in de Binnenhaven. In deze reeks brengen we de biodiversiteit op het Marineterrein in kaart. Wat leeft er allemaal in het water? We duiken langs de kademuren en nemen een kijkje om het verstopte leven te zoeken.

Vrij 29 augustus, 20.00–22.00 uur. Bioblitz – speuren in het donker. In deze reeks brengen we de biodiversiteit op het Marineterrein in kaart. We gaan speuren naar nachtvlinders en vleermuizen! Samen met een echte mottenlokker en vleermuiskenner ontdekken we hoeveel van die nachtbeestjes er rondvliegen op het terrein. *Bioblitz start in Pakhuis de Zwijger. Aanmelden via de website!*
KUNST IN DE HEG
T/m 30 juni. Gluursculptuur. Een project van Naomi Jansen, kunstenaress en buurtbewoner van 1018. De Heg vindt je rechts vanuit oude poort en kun je doorlopend bezoeken.

Kattenburgerstraat 5 | gebouwt 027a | open: wo–zo | 12.00–17.30 uur | www.nemosciencemuseum.nl

MOZES & AARONKERK

MUSIC IN THE MAKING

Gehele maand juli. Een Harp onder de Riem Professionele musici ontvangen bezoekers die zomaar hun verhaal willen vertellen – over de

zon die schijnt, een nieuwe liefde, de vreugde om een kleinkind of het verdriet om een verlies – om dat vervolgens om te zetten in muziek! Intieme 1-op-1 concerten met iedere dag een nieuwe compositie.

Waterlooplein | dit t/m za | 12.00–16.00 uur | www.harponderderiem.nl

MUSEUM VAN DE GEEST | OUTSIDER ART EXPOSITIE

T/m 31 augustus 2025. Animal Therapy – de mens en zijn dierlijke muze. Met werk van de Britse illustrator Louis Wain, bekend om zijn iconische kattenschilderijen, Marlene Dumas en diverse outsider kunstenaars.

H'ART | Amstel 51 | www.hermitage.nl

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM EXPOSITIE

T/m 23 augustus. Between You and Me – Memory Boxes by Amos van Gelder & Amit Gur. De expositie bestaat uit één kunstwerk: Memory Boxes. Deze installatie van beeldend kunstenaar Amos van Gelder en componist Amit Gur laat de verscheidenheid aan verhalen en perspectieven rond de Sjoa binnen één familie of omgeving zien.

Plantage Middenlaan 27 | www.jck.nl

OOSTERKERK / STADSHERSTEL EVENEMENT

21 t/m 29 juni, 11.00 – 19.00 uur. Gekleurde stad, van alle tijden en van overal – Lex Pouw. Schilderijen van Amsterdam en haar inwoners.

CONCERT

Zo 22 juni, 15.15 uur. AUK Kamerkoor – Stemmen & ruimte. Met muziek uit de 16e eeuw (o.a. Handl, Desprez en Gabrieli) en 21e eeuw (o.a. Lang, Mäntyjärvi en Thorvaldsdottir). *Tickets € 15 via website!*

Za 28 juni 20.00 uur. Amsterdams vrouwenkoor:

Women's Company. Eigenwijs vierstemmig Amsterdams vrouwenkoor o.l.v. van Marjan Politiek met gevarieerd repertoire.

CONCERTEN CONSERVATORIUM

Di 4 juli 20.00 uur. Hedwig Briefjes (harp).

Di 5 augustus 20.00 uur. Programma volgt.

Tenzij anders vermeld, zijn concerten gratis. Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld. Reserveren verplicht via de website!

www.stadsherstel.nl/cultuuraagenda | Kleine Wittenburgerstraat

SCHEEPVAARTMUSEUM

TENTOONSTELLING

Schaduwu op de Atlantische Oceaan. Eigentijdse kunst en video's met persoonlijke verhalen over de impact van de koloniale geschiedenis op mensenlevens.

Vanaf 21 juni. De zee in kaart. Waartom wordt de zee in kaart gebracht? En hoe breng je de zee in kaart? Duik in de grote collectie zeekaarten van Het Scheepvaartmuseum.

Kattenburgerplein 1 | www.hetscheepvaartmuseum.nl

VERZETSMUSEUM

EXPOSITIE

Vanaf 28 april. Josephine Baker Een leven vol verzet. Josephine Baker is één van de beroemdste zwarte artiesten van de twintigste eeuw. Ze ontvluchtte de racistische Verenigde Staten om in Parijs te gaan werken als danseres en zangeres. Baker was haar tijd vooruit als activiste voor gelijke rechten. Ook was ze actief in het verzet tegen nazi-Duitsland en had ze een band met Nederland.

Plantage Kerklaan 61 | open: ma t/m vrij 10.00 – 17.00 uur, za & zo 11.00 tot 17.00 uur | www.verzetsmuseum.org

VIERWINDENHUIS

EXPOSITIE

T/m 7 september. Wittenburg en de nieuwe overkant Fototentoonstelling over de buurt rondom het Vierwindenhuis. Vroeger bestond dit stuk Wittenburg grotendeels uit kleine werven en industrie. Langzamerhand kwamen er steeds meer mensen wonen. Huizen werden te klein te oud en verkreotten deels. Daarna kwam de grote afbraak en de huidige, betere nieuwbouw. **Windroosplein 114, Wethal Vierwindenhuis (rode ingang) | Zondag van 17.00 – 19.00 uur en donderdag vanaf 21.30 uur. | Of op afspraak: 06 36127217**

Hoeveel last heeft 1018 van zomerse hitte?

Het is ook nooit goed met het Nederlandse weer. Met de zomer in aantocht zal het niet lang meer duren of mensen beginnen te klagen over de hitte. Hoort dit bij onze volksaard of is er meer aan de hand? We zochten het voor u uit.

HENK LEENAERS

ALS MENSEN OVER de hitte klagen, word ik vaak een beetje lacherig. Wel elk jaar naar Spanje of Italië om wekenlang in de zon te bakken, maar nu het gedroomde zomerweer naar ons toekomt, toch lekker in de mopperstand? In zulke situaties mag ik graag een kennis citeren die – vele jaren geleden alweer – bij gesomber over het weer en het klimaat grapte: “Klimaatverandering? Klimaatverbetering zul je bedoelen!” Toch lijkt er meer aan de hand als je naar de officiële cijfers kijkt. Zo meldden Spaanse onderzoekers dat in 2023 – het warmste jaar ooit – meer dan 47.000 Europeanen zijn overleden aan de gevolgen van hitte. En volgens het RIVM bezwijken alleen al in ons eigen land gemiddeld 750 mensen per jaar aan hoge temperaturen. Daarvan zijn er 250 een direct gevolg van klimaatverandering.

Lekker koel in Artis

Hoe heet wordt het in Amsterdam tijdens een hittegolf? Verrassend genoeg is dat tot in groot detail bekend. Tijdens het tropische weekend van 12 en 13 augustus 2022 hing er namelijk een NASA-satelliet boven ons land, die van elk stukje van 70 bij 70 meter de grondtemperatuur heeft opgemeten. Terwijl de luchttemperatuur dat weekend opliep tot 33,8°C, kon je aan het heetste stukje stoep je voeten branden. Rondom het Damrak werd het asfalt maar liefst 45°C. Andere oververhitte plekken zijn het dak van Amsterdam Centraal en het Rembrandtplein. In 1018 viel het met de hitte nog mee. Uitschieters waren er rond het Mr. Visserplein en het Waterlooplein (43°C), de Sarphatistraat (42°C) en het Funenpark (41 °C); koeler was het in het oostelijk deel van Artis (38°C), langs de Amstel (37°C) en op het Marineterrein en de Windrooskade (36°C).

Binnen zit je te bakken

Lekker binnenblijven, zou je zeggen, dan valt het met de overlast misschien wel mee. Zo simpel is het helaas niet. Tijdens de hittegolf in september 2023 gaven 570 Amsterdammers de temperatuur in hun slaapkamer door aan onderzoekers van het AMS Instituut en de Wageningen Universiteit. Vrijwel alle metingen lagen boven de gezondheidsgrens van 24°C, met tientallen uitschieters tussen 30 en 35°C – bijna 10 graden warmer dan buiten. De onder-

zoekers zagen nog iets opmerkelijks: als het in de loop van de avond buiten al begint af te koelen, warmt het in huis nog vier uur lang op. En is de hittegolf volgens het KNMI alweer voorbij, dan blijft de hitte binnenshuis nog vijf dagen hangen. De boosdoener is ‘de thermische massa van het gebouw’, waarmee de onderzoekers bedoelen dat bakstenen en beton de warmte lang vasthouden. Terwijl buiten alweer een fris briesje waait, zit je binnen nog te bakken.

Elk jaar veertig dagen hitte-eiland

Wat geldt voor baksteen en beton, geldt ook voor asfalt en klinkers. En omdat de hele stad hiermee vol ligt, is het in de stad op warme dagen 5 tot 12 graden warmer dan in de buitengebieden. Zo’n opgewarmde stad in een koele omgeving staat bekend als een ‘hitte-eiland’. En het aantal dagen waarop de stad als hitte-eiland werkt, neemt door klimaatverandering steeds meer toe. In 2085 zijn er naar verwachting veertig dagen per jaar waarop de straat en de huizen ‘s nachts nauwelijks meer afkoelen. Dat zorgt niet

Voor wie zich geen zonwering kan veroorloven, zit er weinig anders op dan goed ventileren

alleen voor sterfte onder ouderen en zwakkeren, maar kan ook bij jongeren leiden tot huiduitslag, krampen, oververmoeidheid, beroertes, nierfalen en ademhalingsproblemen. De stad zelf heeft ook onder de hitte te lijden: bruggen kunnen niet meer open of dicht, tramrails trekken krom, elektriciteitskabels raken oververhit en bacteriën vervuilen het opgewarmde drinkwater.

65% van de 65-plussers in een te heet huis

Voor klachten hoeven we niet te wachten tot 2085. Volgens een enquête door het CBS in 2024 kan één op de drie huishoudens zijn woning niet voldoende koelen op warme dagen. In huurwoningen is dat zelfs één op de twee. Kijk je naar de hittescores op energielabels, zoals de onderzoeksjournalisten van Investico hebben gedaan, dan blijkt dat bijna tien miljoen Nederlanders in een te heet huis wonen. De score hangt onder meer af van hoeveel glas er in de gevel zit, of de gevel op het zuiden staat en of er voldoende ventilatie is. Oude Amsterdamse woningen komen er op deze punten slecht vanaf en worden relatief vaak bewoond door ouderen. Vandaar dat maar liefst 65% van de 65-plussers in onze stad in een huis woont met een te hoge hittescore.

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Hitteprobleem voor huurders

Geen wonder dat de huurcommissie nogal wat klachten ontvangt van huurders. Maar vrijwel al die klagers komen van een koude kermis thuis. Want in de Nederlandse wet is alleen het recht op warmte vastgelegd, niet het recht op koelte. De verhuurder hoeft dus niets te doen om de hitte te bestrijden. Dat is wél zo als een woning na 1 januari 2021 is gebouwd. Zo’n nieuwbouwhuis moet namelijk voldoen aan zogeheten BENG-eisen (voor Bijna EnergieNeutrale Gebouwen). Een van die eisen is dat het in de zomermaanden binnen niet te heet mag worden. Woon je niet in Oostenburgse nieuwbouw, dan moet je maar hopen dat de Actieagenda Hitte die het kabinet later dit jaar zou presenteren, jouw hitteprobleem oplost. Voor wie zich geen zonwering kan veroorloven, zit er intussen weinig anders op dan goed ventileren, vooral ‘s avonds en ‘s nachts. Een airco aanschaffen is misschien niet zo’n goed idee, want die koelt wel jouw huis af, maar verwarmt tegelijk ook de omgeving. In de Amsterdamse binnenstad zorgt dat nu al voor 1-2 graden extra opwarming, aldus de Wageningen Universiteit. Niet fijn voor je burens. 🌀

Water, heel veel water

Vergeleken met andere grote steden in ons land is Amsterdam relatief koel. Tijdens het tropische weekend van 12 en 13 augustus 2022 was de mediaan (de middelste waarde) van alle gemeten grondtemperaturen hier 40,8°C. Daarmee was Amsterdam de op één na koelste plek van 25 onderzochte steden. Alleen Maastricht was een tikje koeler: 40,7°C; Rotterdam en Den Haag waren 2 resp. en 3 graden warmer. Hekkensluis was Hengelo met 45,3°C. Dat het hier tijdens een hittegolf relatief koel is, heeft verschillende redenen. De eerste is water, heel veel water. De grachten, de Amstel en het IJ doen dienst als natuurlijke airco, net zoals de Maas dat doet in Maastricht. Bovendien ligt Amsterdam redelijk dicht bij de kust, waar het altijd iets frisser is dan in het binnenland.

00:00

01:00

02:00

03:00

04:00

05:00

06:00

07:00

08:00

09:00

10:00

11:00

12:00

13:00

14:00

15:00

16:00

17:00

18:00

19:00

20:00

21:00

22:00

23:00

24:00

14:46 uur 29.05.25
52°36'16.9", 4°9'20.909"
iso 400 28mm f4.5 1/250s

Om de beurt leggen de
beeldmakers van 1018
Magazine een moment
vast in onze wijk. In deze
24-delige serie komt onze
wijk elk uur van de dag een
keer voorbij.

VERA AMENDE

Stadsdorp Centrum Oost

Gebruikmakend van het mooie weer werden de stadsdorpers van Centrum Oost in de maand mei uitgenodigd om weer eens een keertje gezamenlijk te eten op het zonnige Artisplein. Tafeltjes werden aaneen geschoven, een kleedje erover en iedereen zette het meegebrachte eten op de tafeltjes. Omdat we de jarenlange traditie van één keer in de maand eten in de eetzaal van het Occohofje hebben moeten missen, was deze bijeenkomst een goed idee. De kookvrijwilligsters van het hofje, een moeder met dochter, zijn naar Spanje vertrokken om daar hun kookkunsten te beoefenen.

101810

Het koor 101810 van het Stadsdorp oefent al zingend de meest wonderlijke liedjes in de kapel van het Occohofje. Alle talen komen voorbij, Zuid-Afrikaans, Engels, Frans en zelfs Russisch. Het Onzevader bijvoorbeeld en dan even stiekem hopen dat Poetin dood mag neervallen, zodat die vreselijke oorlog beëindigd kan worden. Ons koor was op 14 juni in ieder geval uitgenodigd om op het slotfeest van het 250ste jubileumjaar van het Occohofje te komen zingen. Het feest werd zo uitgebreid gevierd dat de Amstelkerk

ervoor nodig was om alle gasten te kunnen ontvangen. Tijdens deze bijeenkomst werd het eerste exemplaar van het boek over 250 jaar geschiedenis van het hofje gepresenteerd.

Milieu 1

Lopend langs de straten, vooral in de Plantagebuurt, mochten we dit jaar weer de overdadig aan de gevels van de huizen bloeiende rozenstruiken bewonderen. Ook de perken aan de Weesperstraat begonnen dit jaar met bijzonder mooie narcissen en de vaste planten (die ieder jaar worden ververst) doen ook hun best. Het blijkt dat de organisatie Knowledge Mile - waarom in hemelsnaam je doelstellingen, het vergroenen van de Weesperstraat en de Wibautstraat, een naam in de Engelse taal geven? - zich samen met de gemeente Amsterdam verantwoordelijk voelt voor de vergroening van deze straten. Wonderlijk zijn ook die vreemde gele haakjes aan de lantarenpalen langs de hele route, met de naam erop. De organisatie had voor de buurt op 12 juni een 'naar buiten festival' georganiseerd. Eerder werden bij de bekendmaking van het festival al plantjes uitgedeeld met de naam 'dovenetel'

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Milieu 2

Doordat er steeds ernstiger zorgen zijn over het milieu is het verstandig om flink mee te denken over wat we kunnen doen. In onderlinge gesprekken komt het onderwerp 'hoe vaak onder de douche' aan bod. Om een van de behaaglijkste momenten van de dag een keer over te slaan, is een goed begin en hoeveel minuten zijn nog verantwoord? Enkele dagen douchen overslaan kan ook prima, waren onze conclusies. Als je heel oud bent dan herinner je je nog wel dat het wassen aan de gootsteen in Amsterdam heel gewoon was. En dat kan nog steeds. 🐝

Beestjes in de Buurt #31

TEKST EN BEELD: KAMIEL VAN OPHEM

Weidehommel

BOMBUS PRATORUM

Waar woont dit beestje? De weidehommel komt veel voor in tuinen, parken en grasvelden in de stad. Hij nestelt graag in verlaten muizenholletjes of tussen plantenresten, vaak op beschutte plekken.

Wat eet dit beestje? Nectar is hun belangrijkste brandstof. De werksters verzamelen stuifmeel voor de larven, vooral van dovenetel, smeerwortel en fruitbloesem. Ditmaal heeft het vrouwtje de nectar van de rododendron genomen.

Wie eet dit beestje? Spinnen, vogels en roofinsecten, zoals de roofvlieg, slaan soms hun slag, vooral bij de wat tragere werksters.

Is dit beestje gevaarlijk? Nee, deze hommels zijn zachtmoedig. Alleen als je haar vastpakt of verstoort bij het nest kan zij steken, maar dat gebeurt zelden.

Heeft dit beestje iets speciaals? De weidehommel is één van de vroegste hommels in het jaar. Soms zie je ze al in februari rondvliegen. Ze zijn makkelijk te herkennen aan hun oranje achterlijf en pluizige jasje. 🐝

GROENLINKS

Word lid van de stadsdeelcommissie!

Wil jij het centrum groener, socialer en rechtvaardiger maken? GroenLinks zoekt mensen die hun buurt willen vertegenwoordigen in de stadsdeelcommissie.

Stel je kandidaat!

Voor meer informatie, mail naar: amsterdamcentrum@groenlinks.nl

Ruisend lommer
remedie tegen dorst
en kommer

Café „Eik en Linde“

Eik en Linde Plantage Middenlaan 22A 1018 DC Amsterdam
tel. 020 6225736 ook zaalverhuur
www.eikenlinden.nl

HADDERS & WIELEN
Vof

TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: ecologische tuinaanleg - schaduwtuinen
kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen -
onderhoudscontracten

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

Taalcoaches gezocht

Het project 'SamenSprak' van. Gilde Amsterdam zoekt vrijwilligers die taalondersteuning willen geven aan mensen die de Nederlandse taal aan het leren zijn. Het gaat niet alleen om vluchtelingen maar ook om mensen die om wat voor reden dan ook in Nederland zijn komen wonen en hier willen blijven. De bedoeling is de spreekvaardigheid van de Nederlandse taal te vergroten, de anderstalige heeft daartoe vaak te weinig gelegenheid.

Van onze taalcoaches vragen wij geen specifieke vaardigheden, alleen dat de Nederlandse

taal hun moedertaal is en dat ze bereid zijn wekelijks één tot twee uur met de anderstalige te praten. Het gaat dus om 'praten met elkaar' en niet om 'les geven'. Van de anderstaligen vragen wij wel een basiskennis van de Nederlandse taal.

Heeft u belangstelling voor dit boeiende en zinvolle werk neem dan contact op met Gilde SamenSprak Amsterdam: 020-420.65.54. (ma. t/m. do van. 10-13. uur). of mail: samenspraak@gildeamsterdam.nl

Voor meer informatie:
www.gildeamsterdam.nl

www.matrix-consultants.nl

balans tussen privé en werk
leef en werk met plezier

organisatie opstellingen
telefoon 06.44114185
Robert R. Ploem
arbeidscoach

TANGO
gratis proefles
Tango Argentino Amsterdam
cursussen · tangosalons
www.tangoalma.nl

Ontspanning, beweging & kracht
Critical Alignment Yoga: voor een vrijere en sterkere rug
www.criticalalignment.nl | Blankenstraat 166 | 1018 SG Amsterdam | info@criticalalignment.nl

rooshert
uitvaartbegeleiding
met een gerust hart
www.rooshert.nl 06-24282782

AMBIANCE
STRIKKERS ZONWERING
Zeeburgerpad 27
Info@strikkers.nl | 020 737 2699

ATHLETES CORNER
Online Strength Training Exercise Programs
Ready-Made Programs
1-on-1 Online Exercise Coaching
Founded in Oostenburg, 2025
IC@athletescorner.nl
athletescorner.nl

KlimaatGesprekken
Huiskamergesprekken over klimaatverandering
Maak je je zorgen om het klimaat? Zou je meer willen doen of betere gesprekken erover hebben, maar weet je niet goed wat en hoe? Doe dan mee aan de workshopreeks Klimaat-Gesprekken in onze buurt. Vanuit humor, hoop en handelingsperspectief gaan we zes avonden aan de slag met een ander thema. We starten **dinsdag 9 september**, de overige data: **23 sept, 7 okt, 28 okt, 11 nov, 9 dec** (19.45-22.00). Gespreksbegeleiders: Nancy Wiltink, Han Noordenbos en Sylvia Breukers.
Kosten: 60 euro (als dit een hoge drempel vormt, zoeken we een oplossing)
Meer informatie en aanmelden:
www.klimaatgesprekken.nl

Studeren in 1018

Het is altijd roerig op de campus van de UvA op Roeterseiland. Dat vindt masterstudent Daan (25) juist goed, "De universiteit is een plek om je uit te spreken, als je op de universiteit niet activistisch bent, waar dan wel? Ik heb me nooit onveilig gevoeld, maar ja, er zijn ook dingen vernield en dat is niet slim." Daan was zelf niet bij de laatste protesten, maar is wel vaak te vinden op de Roeterscampus voor zijn masterstudie **Urban and Regional Planning**.

MAYTE LAURENS HINOJOSA

"URBAN PLANNING KOMT meer aan bod dan regional, omdat de studie in Amsterdam is. Je krijgt allemaal verschillende problemen en die moet je met elkaar afwegen om uit te komen op wat het belangrijkste is, en een oplossing vinden die alle kanten aanraakt, zoals klimaatverandering en de groei van de stad." Zo krijgt Daan ook wat mee over de problemen in de buurt, zoals de knip in de Weesperstraat, een proef waarin werd gekeken naar een manier om minder auto's in de stad te krijgen. "Het idee was dat mensen die niets in Amsterdam te zoeken hebben, gewoon de Ring nemen in plaats van door de stad te rijden. Maar veel buurtbewoners, bijvoorbeeld op Kattenburg, hadden er juist veel last van. En uiteindelijk is er ook niet echt iets mee gedaan. Op mijn studie waren mensen er juist wel positief over. We gingen ook zelf een

FOTO: BJÖRN MARTENS

‘Als je op de universiteit niet activistisch bent, waar dan wel?’

beetje rondvragen naar hoe het onderzoek leeft in de buurt. Dat krijg je dan extra mee door mijn studie, wat leuk is."

"Sinds corona werk ik in de thuiszorg, waarbij ik mensen help met huishoudelijke taken en andere dingen waar ze hulp bij nodig hebben. Mijn masterscriptie gaat ook over lokaal ouderenvervoer, dat door vrijwilligers wordt gedaan in kleine autootjes."

"Doordat ik nu bezig ben met mijn scriptie volg ik nu geen vakken, maar ik ben wel vaak op Roeterseiland om te studeren of naar Kriterion te gaan. Mijn vrienden zijn ook erg actief bij Sarphati, de studievereniging van de bachelor Planologie. In de verenigingskamer op de campus zijn banken waar je kan chillen, een biertje drinken en Mario Kart spelen. Maar soms zitten mensen er ook hard aan hun studie. Hiervoor heb ik psychologie gestudeerd aan de VU, dus Roeters voelt een beetje als een gezellige bonus-universiteit." 🍷

Cas Oorthuys stond gewoon in het telefoonboek

In maart 2025 kwam de biografie uit van fotograaf Cas Oorthuys, geschreven door Sybrand Hekking. Sommige buurtgenoten kennen Sybrand als secretaris van het Eilandenoverleg of door zijn rol bij de plannen voor Oostenburg of de Dijksgracht-Oost. Beroepsmatig speelt hij al zijn hele leven een actieve rol met betrekking tot het werk van fotografen. De vuistdikke biografie van Cas Oorthuys getuigt hiervan en is aanleiding om meer te willen weten over Sybrands werk.

HELEEN VERSCHUREN

Hoe ben je in de wereld van fotografie terecht gekomen?

“Ik wilde naar de kunstacademie om fotograaf te worden, maar mijn vader verbood dat want ik moest studeren. Uit balorigheid werd ik toen vorkheftruckchauffeur. Ik verdiende in een half jaar zoveel, met opdracht van kostgeld aan mijn ouders, dat ik naar Frankrijk afreisde. Ik trok er met een band rond waarbij ik er voor moest zorgen dat de dansvloer volliep. Dus ik inviteerde dames op de vloer om te dansen en even later overhandigde ik ze aan een ander om mee verder te dansen. In Frankrijk ontdekte ik de musea en de kunst en wilde ik geen zelfstandig fotograaf meer worden. Toen ik na een jaar terugkeerde, was kunstgeschiedenis studeren voor mijn vader een aanvaardbaar alternatief. Tijdens die studie is fotografie mij blijven fascineren.”

Cas Oorthuys (1908-1975) werd een zeer bekend Nederlands fotograaf door zijn typisch ‘Hollandse’ landschapsfoto’s en zijn foto’s van armoede, werklozen of politiegeweld in de sterk grafische stijl van de Nieuwe Fotografie en typografie. Hij maakte reportages voor tijdschriften, boekillustraties en omslagen, reisreportages en bedrijfsuitgaven. Hij was lid van de Communistische Partij Holland en de Vereniging van Arbeiders-Fotografen. In de Tweede Wereldoorlog werkte hij voor het verzet, was lid van de fotografengroep De Ondergedoken Camera en werd in 1944 opgepakt. Na drie maanden opsluiting in kamp Amersfoort werd hij vrijgelaten, waarna hij onderdook. In de strijd om de onafhankelijkheid van Indonesië (1945-1949) stond hij aan de kant van de Indonesiërs tegen de kolonisator Nederland. Ondanks dat bleef hij na de oorlog succesvol. Zijn tweede vrouw Lydia Krienen beheerde het fotobureau dat op het hoogtepunt vier medewerkers had.

Waarom een biografie over Cas Oorthuys?

“Dat heeft een lange voorgeschiedenis. In 1973 moest ik voor mijn afstuderen een scriptie schrijven. Er waren geen boeken over Nederlandse fotografen. Mijn keuze viel op Cas Oorthuys om heel praktische redenen. Hij woonde in Amsterdam en bleek makkelijk vindbaar te zijn, gewoon in het telefoonboek. Logisch, want hij leefde van opdrachten dus moest goed te vinden zijn. Toen ik aanbelde, trof ik echter zijn weduwe Lydia Krienen. Cas bleek al twee jaar dood te zijn. Lydia had altijd het fotobureau en de medewerkers georganiseerd en onderhield contact met opdrachtgevers en uitgevers terwijl Cas overal op de wereld

*Je kunt het je niet voorstellen:
Mijn afdeling kunsthistorie bestond
uit 45 studenten en zat in een villa
op het Museumplein!*

fotografeerde. Voor mij heeft zij toen een jaar lang iedere week een bijeenkomst georganiseerd met mensen die iets over Cas konden vertellen. Hij bleek een groot en wijdvertakt netwerk te hebben. Ik zat met museumdirecteuren en kunstenaars aan tafel en sprak mensen uit de regering, captains of industry, professoren en uitgevers. Zijn communistische verleden was blijkbaar geen hindernis voor hun contact met hem. De kinderen uit zijn eerste huwelijk waren tijdens de Tweede Wereldoorlog ondergebracht in dit netwerk. Niemand gaf echter privé-informatie waardoor mijn scriptie een monografie werd, een beschrijving van zijn werk.”

Waarom ben je toen niet doorgegaan met de biografie?

“Er gebeurden zoveel andere en leuke dingen. Voordat ik afstudeerde, wilden ze op mijn afdeling een kunsthistorisch tijdschrift uitgeven, maar ze konden geen uitgever vinden. Ik wist door het maken van de schoolkrant hoe je moest opmaken en zetten en na het drukken hoe te snijden en te vouwen. Vriend Harry Talsma en ik wilden dat tijdschrift wel maken. Dat bleek een schot in de roos te zijn! Na twee jaar hield ik ermee op en ging ik over fotografen schrijven en stelde exposities samen. Of kreeg ik opdrachten om de tekst te maken bij een fototentoonstelling, bijvoorbeeld van het Gemeente Museum.

In 1981 maakte Michel Pellanders foto’s van de grote staking bij de Fordfabrieken in Amsterdam. De FNV wilde daar een boek van en Michel vroeg mij als uitgever. Dat boek werd een enorme klapper! Ik dook nog dieper in de

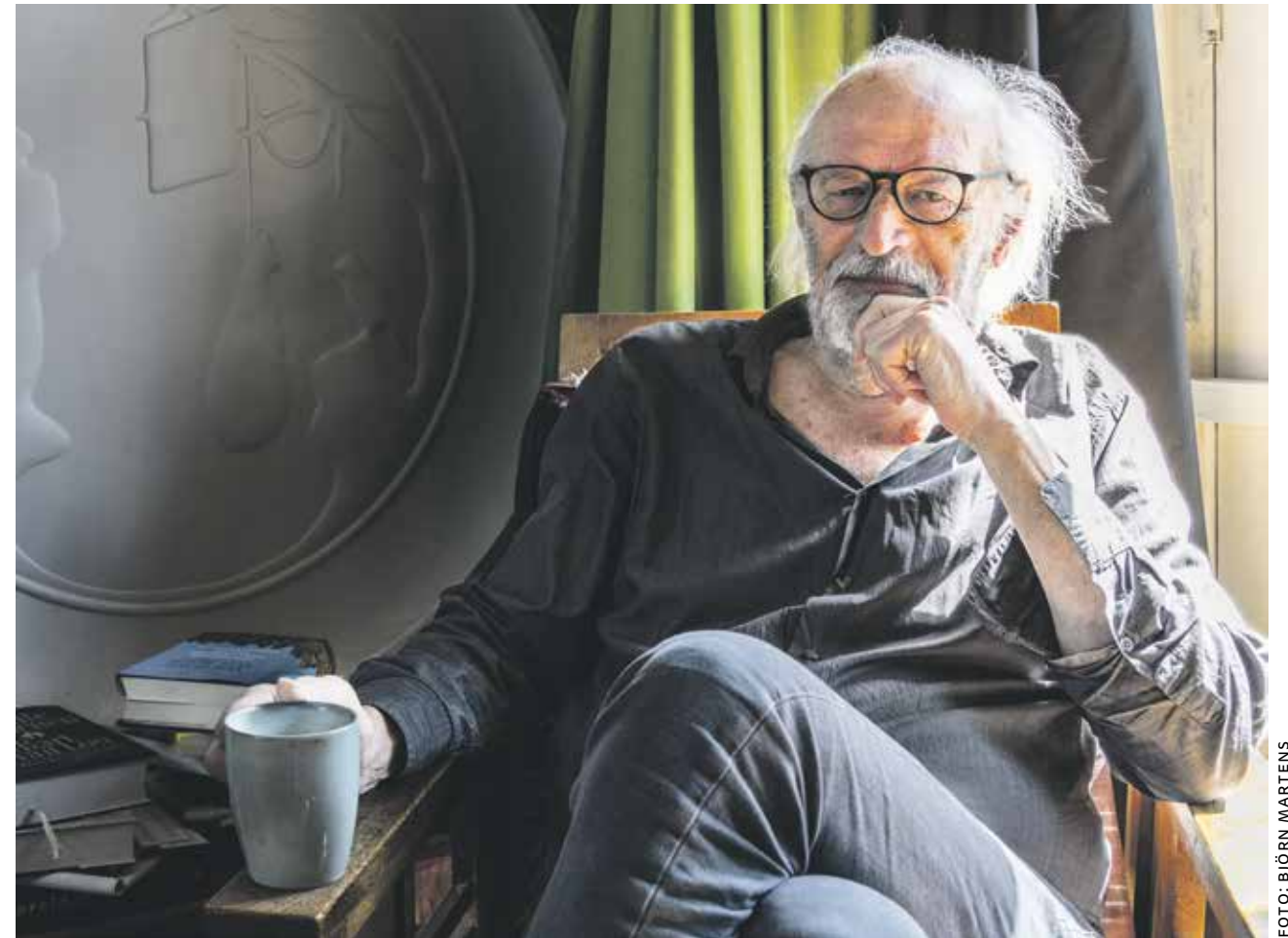
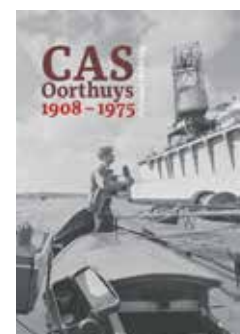

FOTO: BJÖRN MARTENS

fotowereld en met Cary Markerink werd ik maker en uitgever van boeken over fotografen als Willem Diepraam of Dolf Toussaint. Mijn rol was zorgen voor geld, tentoonstellingen samenstellen en de contacten met de boekhandel. Sinds die tijd werd ik ook gevraagd voor commissies, of zat ik in de Raad voor de Kunst of het Mondriaanfonds. Ik doceerde zes jaar de geschiedenis van de fotografie aan de Amsterdamse Fotoacademie.”

En dan toch nog deze biografie?

“Ik wilde dat als we een boek over een fotograaf uitgaven één van onze schrijvers een biografie over die persoon maakte. Dat wilde ik dus ook over Oorthuys. Maar na dertien jaar moesten we in 1994 de uitgeverij opheffen: te klein als tafellaken en te groot als servet. We konden niet

op tegen bedrijven zoals Taschen Verlag met een wereld-distributie. Daarna werkte ik voor Amnesty International in de fotografische digitalisering en het opzetten van tentoonstellingen, ook op bijvoorbeeld Pinkpop of voor Fotofestival Naarden. Na weer dertien jaar ging ik in 2007 met prepensioen.

Op een verjaardagsfeest sprak ik de dochter van Cas Oorthuys. Daar ontstond het idee voor deze biografie. Ik heb toegezegd onder de voorwaarde dat alle materiaal toegankelijk voor me zou zijn. Lydia had op verzoek van Cas al zijn correspondentie verbrand. Ik moest dus bronnen vinden bij anderen aan wie hij geschreven had. Met enige tussenpauzes duurde het schrijven van de biografie daardoor ook weer dertien jaar.” 🐉

Fotografiemuseum Foam, De Ondergedoken Camera, tentoonstelling met werk van Nederlandse fotografen die de gevolgen van de Duitse bezetting tijdens de Hongerwinter in Amsterdam vastlegden, t/m 2 oktober 2025.

HUIS VAN DE BUURT OOSTELIJKE EILANDEN — DE WITTE BOEI
In de Witte Boei worden verschillen-
de activiteiten georganiseerd voor
de buurt, van jong tot oud.
Zie www.huisvdbuurtcentrum.amsterdam

DOCK, DE KRACHT VAN WIJ SAMEN
Welzijnsorganisatie in de buurt.
Brengt talenten en mogelijkheden
van buurtbewoners samen en
ondersteunt waar nodig. Werkt met
professionals in en vrijwilligers uit
de buurt.
Heeft u een leuk idee voor de buurt,
of wilt u weten welke activiteiten er
in de buurt zijn. De Buurtwerkers
staan graag voor u klaar.
Zie www.dock.nl. Of kijk op de
Facebookpagina van de Witte Boei.

PLUSPUNT DE WITTE BOEI
Elke dinsdagavond, 17.00–19.00 uur
en donderdagochtend,
09.30–11.30 uur.
Maatschappelijke dienstverlening.
Voor iedereen die vragen heeft over
wonen, zorg, welzijn, financiën en
zelfredzaamheid kunt u bij de
Pluspunten terecht.
Alleen op afspraak: 020-557 33 38.

BUURTTEAM OOSTELIJKE EILANDEN
Maatschappelijke dienstverlening,
individuele mantelzorg en schuld-
hulp. Op werkdagen telefonisch
bereikbaar tussen 09:00–17:00 uur
op 020-557 33 38.

BURENHULP
Altijd al iets meer willen doen voor
de mensen in je directe omgeving,
of op zoek naar een helpende hand
bij het doen van de boodschappen
of het gebruik van apparatuur als
computer of telefoon? Meld je dan
aan bij Burenhulp.
Hulp vragers en -aanbieders kunnen
zich op werkdagen tussen 09.00 uur
en 17.00 uur (gratis) aanmelden via
020-557 33 38.

FOTO: DOCK

Meidenwerk in de Buurt: creativiteit, gezelligheid en samen sterker!

Wist je dat er in onze buurt een
actieve meidenwerkgroep is voor
meiden van 11 tot 23 jaar? Elke
week organiseren we leuke,
leerzame activiteiten waarin je
jouw talenten ontdekt, nieuwe
dingen leert én plezier maakt
met andere meiden uit de buurt.

Momenteel zijn de DIY-weken (Do It
Yourself) in volle gang – en ze zijn
een groot succes! We maken samen
sleutelhangers, sieraden en andere
creatieve kunstwerkjes. De sfeer is
altijd top: er wordt gelachen, geholpen
en volop gedeeld.

Wat onze groep bijzonder maakt, is de
samenwerking en het creatieve talent.
Lilli, Rosa, Feline, Leah, Tosca, Selma
en Joudi hebben zich ontwikkeld tot

echte slijm-experts! Ze bedenken
zelf unieke kleuren, geuren en tex-
turen, en leren anderen stap voor
stap hoe je dat doet. Hun creaties
zijn bijna beroemd binnen de groep.

De meiden wonen allemaal in de buurt
en helpen elkaar graag. Tijdens work-
shops nemen ze het voortouw en in-
spireren ze anderen om ook hun talent
te ontdekken.

Afgelopen week stonden ze zelfs met
hun werkjes op het Bazarre Artistique
– misschien heb je ze daar gezien!

Ben jij tussen de 11 en 23 jaar en wil je
meedoen, of even komen kijken? Loop
binnen bij Jongerencentrum O.E. of
stuur ons een berichtje. Iedereen is
welkom! 🌟

Huurverhoging 1 juli 2025

Er is nog nooit zoveel onduidelijkheid
geweest over de jaarlijkse huurver-
hoging als dit jaar. De definitieve
besluitvorming liet lang op zich
wachten. Inmiddels is huurbevrozing
definitief van de baan. Veel huurders
verkeren daardoor in onzekerheid.
Op www.huurverhoging.nl staat de
actuele stand van zaken. Ook staat
voor alle huursegmenten beschreven
wat de huurverhogingsregels dit jaar
zijn, inclusief de eventuele bezwaar-
gronden.

Nieuwe huurovereen- komst? Check de puntentelling!

Vorige jaar is de Wet betaalbare huur
van kracht geworden. Nieuw is dat
de verhuurder vanaf 1 januari 2025
verplicht een puntentelling moet
bijsluiten bij een nieuw huurcontract.
Doet de verhuurder dat niet dan kan
de gemeente Amsterdam daarop
handhaven. Uiteindelijk kan de
verhuurder een boete of dwangsom
opgelegd krijgen.

Met het aanleveren van een punten-
telling kan de huurder controleren
of de huurprijs wel klopt. Bij het
vermoeden van een te hoge huur kan
de Huurcommissie verzocht worden

om de huurprijs te toetsen. !WOON
biedt huurders advies en onder-
steuning bij het controleren van
puntentellingen.

Let op: nieuwe locatie woonspreekuur

De locatie van ons inloopsprek-
uur is gewijzigd naar het Huis van de
Buurt de Boomsspijker.

Contact

Voor alle vragen over huren en wo-
nen kunt u elke woensdagmiddag
van 14.00–16.00 uur terecht op ons
woonsprek- en woonspreekuur in de Boomsspijker,
Recht Boomssloot 52. Bellen of
mailen op 020-5230 110 | centrum@wooninfo.nl
wooninfo.nl | www.wooninfo.nl.

Huis van de buurt De Witte Boei

Er zijn nog veel meer activiteiten die
georganiseerd worden door onze
partners. Kijk voor het volledige over-
zicht op huisvdbuurtcentrum.amsterdam
of kom langs op de Witte Boei.

Adres: Kleine Wittenburgerstraat 201
Openingstijden: maandag t/m vrijdag
van 9.00 tot 22.00 uur
Telefoon: 020-622 3879

DOCK-activiteiten:

MAANDAG

14.00–16.00 Digitaal spreekuur,
elke 2e en 4e van de maand,
vrije inloop.
18.00–19.30 Buurtrestaurant
(op inschrijving) €5,-

DINSDAG

11.00–13.00 Ouderensoos, €1,50
12.30–13.30 uur Buurtsoep, €1,- op=op
19.30–21.00 Taal en Koffie, oefenen
met de Nederlandse taal

WOENSDAG

09.00–13.00 Arabische vrouwen-
groep, €1,-
10.00–11.30 Taal en Koffie, oefenen
van de Nederlandse taal
12.00–13.00 Wereldlunch €2,50 op=op
14.00–16.00 Spel- en creatieve inloop
van elke 2e en 4e woensdag van de
maand €1,-
14.00–16.30 Repair Café, elke 1e en
3e woensdag van de maand

DONDERDAG

10.00–12.00 Nederlandse les. Aan-
melden bij Anne-Marieke Steeman,
mail: a.m.steeman@xs4all.nl

VRIJDAG

10.00–11.00 Wandelen
10.00–11.30 Buurttaart, €1,50 op=op
13.30–16.00 Naaiatelier, €1,-

‘Een screen houdt tachtig procent van de hitte tegen’

Don Strikkers, expert in zon- en warmtewering

Waar vroeger aan het Zeeburgerpad markiezenfabriek Amsterdam gevestigd was, zit alweer twaalf jaar Ambiance Strikkers. We laten ondernemer Don Strikkers aan het woord over zon- en warmtewering. Een hot item nu steeds meer bewoners van onze buurt hittestress ervaren en zoeken naar oplossingen.

TEKST EN BEELD: ELISABETH VAN DORP

OP EEN VOORJAARSDAG met prachtig zonlicht loop ik de Ambiance-vestiging binnen waar een keur aan schermen, luiken en stoffen te bezichtigen is. Ik word ontvangen met een kopje koffie door de locatiemanager en met eigenaar Don Strikkers neem ik plaats in de zithoek met uitzicht op de Nieuwe Vaart achter het pand.

Hoe is het bedrijf begonnen?

Mijn grootvader hielp mijn vader met de start van ons familiebedrijf. Later nam ik dat over en sloot ik me aan bij de coöperatie Ambiance. Wij laten de stoffen in Nederland produceren en kopen ze gezamenlijk in. De reclame voor onze producten doen we ook via de coöperatie.

Wanneer kiest men voor een zonnescrm en wanneer voor een markies? Hoe komt het dat er relatief veel markiezen te zien zijn in Amsterdam? Amsterdamse huizen lenen zich goed voor markiezen. Markiezen zijn gebogen met lat-ten ertussen en zijn effectiever dan een recht zonnescrm omdat de zij-kanten dicht zijn. Een recht zon-nescrm maak je wat breder dan het raam vanwege de schaduw en dat kan niet altijd bij oude huizen.

Wat zijn de ontwikkelingen in uw branche? Steeds meer mensen erva-ren hittestress tijdens de warmer wordende zomers. Airco is kostbaar en bepaald niet milieuvriendelijk. Gelukkig zijn er in onze branche nogal wat innovaties. We hebben tegen-woordig stoffen die de warmte goed kunnen weren en waardoorheen je toch naar buiten kan kijken. Zo'n screen houdt de hitte tegen en wordt meestal aan de buitenkant van het raam geplaatst. Op de stof is een soort aluminium laagje aangebracht dat het licht en daarmee de warmte terugkaatst. Ook zijn de stoffen veel sterker geworden. Door kleine gaatjes in de stof kan je toch naar buiten kij-ken. Daarnaast is het aanbrengen van

die buitenscreens veel makkelijker geworden want aansluiting op het elektriciteitsnet is niet meer nodig. Het mechanisme voor het op- en afrollen werkt op een geïntegreerd klein zonnepaneel en zo bespaar je op boorwerkzaamheden voor het aansluiten op elektriciteit.

Hoe komen klanten bij u terecht?

We horen heel vaak van klanten dat ze zich de markiezenfabriek herinne-ren die jarenlang hier op dit adres zat. We hebben veel klanten uit de nabije buurt, het Funenpark en Oostenburg bijvoorbeeld, waar zoveel nieuwe hui-zen bijgebouwd zijn. Ook kom ik regel-matig bij klanten in het oude centrum van Amsterdam. Dat zijn particulieren, horeca en woon- of kantoorprojecten. Het is altijd maatwerk. Soms is er een vide in een gebouw of woning waar het licht hinderlijk naar binnen valt en daar zoeken we dan een geschikte oplossing voor.

Het leuke van mijn werk is dat ik op heel veel plekken van de stad kom. En dat kan verrassend zijn. Via een smalle donkere opgang sta ik soms op een riant dakterras met een mag-nifiek uitzicht over de hele stad. www.ambiance-zonwering.nl/strikkers-amsterdam

Buurtpuzzel

#67

DOOR: BJÖRN MARTENS

Geïnspireerd door een fraai exemplaar aan de Tweede Leeghwaterstraat (foto 6) ging ik voor deze buurtpuzzel op pad door de buurt op zoek naar verschillende vormen van straatverlichting. Kun jij er minimaal drie plaatsen in de buurt?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Prijswaardig

KLEINE LETTERTJES
Over de uitslag kan worden gecorrespondeerd, maar dat verandert de uitslag niet. Medewerkers van 1018-Magazine en hun huisgenoten zijn van deelname uitgesloten. De winnaar wordt met voor-en achternaam in het volgende nummer genoemd, maar zonder adres. Per jaar kan dezelfde persoon maar één-maal winnaar zijn.

Reacties op de puzzel, voorzien van naam en adres kunnen worden verstuurd naar: buurtpuzzel@1018magazine.nl. Uiterste inzending is 6 juli 2025 (twee weken na verschijning)

De fotograaf zal op basis van juistheid, volledigheid en originaliteit uit de inzendingen een winnaar kiezen. De prijs is een boekenbon van € 20,-. In de vorige puzzel (1018-Magazine #66) zochten we lenteplaatjes. Die zijn gemaakt in het Wertheimpark (1), het Matrozenhof (2), aan de Kattenburgergracht (3), op het Marineterrein (4) en aan het Kattenburgerhof (5). We ontvingen geen enkel juist antwoord dus de boekenbon blijft deze keer op de plank liggen.

LEEUW VAN
MOERKERKEN

Kringverjaardag

LEEUV1018@GMAIL.COM

Altijd spannend wie er als eerste is bij een kringverjaardag. De kaasjes van Kef en de Kras-haring liggen klaar. Wijn en bier in de koelkast. Daar gaat de bel. Wie zou het zijn? Ah, wethouder Melanie van der Horst, die is altijd op tijd, ze houdt van precisie. Met haar handen in het haar loopt ze de trap op. “Verschrikkelijke fietstocht. Mensen rijden door rood, stoppen niet voor zebapaden en het schemert al bijna en ik zag hier en daar iemand zonder licht. Wat een chaos. Eigenlijk zou ik met tasers en waterkanonnen het fietsverkeer in toom moeten houden, maar zover gaat mijn bevoegdheid niet.”

“Ontspan Melanie, kom, ik geef je een rondleiding door mijn huis.” Ik neem haar jas aan en leid haar door de gang.

“Mooie gang heb je Leeuw, maar zou je van de slaapkamer naar woonkamer niet een verkeersknip willen. Je kan immers ook buitenom lopen, doorgaand verkeer hoeft niet door de gang.”

“Nou, het lijkt mij onnodig hoor. Ik loop graag door de gang.”

“Probeer het anders zes weken uit.”

De bel gaat weer. Dit keer is het Femke Halsema. “Sorry dat ik laat ben, de hele stad is opgebroken.” En ze sluit aan bij de rondleiding.

“Dit is de slaapkamer”, zeg ik.

“Ah, dus in jouw huis is dit het erotisch centrum?”, zegt Femke Halsema.

We lopen door naar de woonkamer.

“En zou je niet een maximumsnelheid van 30 willen hanteren in je hele huis?”, vraagt wethouder Melanie van der Horst.

“Nou, ik denk überhaupt niet dat die snelheid ooit gehaald wordt, dus dat lijkt me symboolpolitiek.”

“Symboolpolitiek, goeie!”

Er wordt gelachen.

De bel gaat weer, dit keer is het prinses Amalia.

“Sorry dat ik laat ben, ik had een verplichte borrel bij het corps. Ik heb trouwens geen cadeautje kunnen kopen. Ik moet mijn studielening van het jaar dat ik mijn toelage weigerde nog terugbetalen.”

“Begrijpelijk. Het leven van een Amsterdamse student is geen pretje.”

Even later zitten we allemaal in de woonkamer en ik schenk de wijn rond en er wordt gesmikkeld van de kaasjes.

“Zeg Leeuw,” zegt Melanie, “zou je niet een fietskelder onder je woonkamer willen? Je hebt er niks aan, maar is wel leuk.”

Femke wordt gebeld. “Ja, je kunt gewoon hierheen komen”, hoor ik haar zeggen en ze hangt weer op.

“Amalia, hoe gaat het bij het studentencorps? Sta je al op de bangalijsen?”

“Crimineel en strafbaar, die mannen bij die vereniging!”, zegt Femke.

“Ach, ik moet toch ergens ooit mijn prins vinden”, zegt Amalia.

“Leeuw,” zegt Femke, “ik heb vanavond nog een Israëlish voetbalteam uitgenodigd, kan niks misgaan. Ik hoop niet dat je het erg vindt?”

Weer gaat de bel.

“Oh, dat is denk ik de drugsdealer.”

Amalia schrikt: “Toch niet de mocromaffia? Straks ontvoeren ze me nog.”

“Nee, nee”, zeg ik. “Deze dealer heeft niet eens een pistool.”

“Oh nou, dan is het in ieder geval niet mijn ex-man,” schatert Femke, en we lachen allemaal mee.

Wat een bont gezelschap. 🌀

Geef me je hand George

Buurtbewoners geven fotograaf Maria Heijndael hun hand en ondertussen vertellen ze haar hun verhaal. Deze keer komt George naar de studio.

Tula, zo heet ze! Ik ben onlangs opa geworden van een meisje. Zelf heb ik twee zonen, maar verder is het exact hetzelfde gevoel als bij je eigen kinderen: je wordt overstroomd door liefde. Ze is veertig dagen oud en we hebben net een slametan gehouden. We zijn allemaal omringd door geesten en krachten en volgens Javaanse traditie zegen je hiermee als het ware het kind. We zijn met beide families en vrienden bij elkaar gekomen, hebben samen gegeten en legden als het ware een beschermende ring om haar heen. Lastig in woorden uit te leggen, maar iedereen die het kent, weet hoe mooi en sterk dit kan zijn. Heel bijzonder, het liefst had ik haar hier nu in mijn handen gehad.

Met je handen doe je alles als timmerman. Natuurlijk sla ik er wel eens op per ongeluk; ik heb ook wel eens met een decoupeerzaag in m'n vinger gezaagd. Maar ik zorg ook goed voor m'n handen, ze zijn mijn beste gereedschap. Na een vakantie merk ik wel dat ze ouder worden, dan zijn ze wat stijf en moeten ze er soms weer een beetje inkomen. Als je er goed naar kijkt, zie je net als bij een portret wat voor iemand de eigenaar is. Ik word er steeds bewuster van hoe waardevol mijn handen zijn.

Ook van mijn roots ben ik steeds meer doordrongen. In 1870 vertrok mijn overgrootvader vanuit Zierikzee naar Indonesië. Hij heeft als luitenant ter zee waarschijnlijk een heel avontuurlijk leven gehad. Handelsbelangen bepaalden zijn werk, en hij leefde met de plaatselijke bevolking met al hun gebruiken. Hij is de stamvader van mijn familie. Als ik nu naar mijn handen kijk, denk ik: zijn bloed stroomt door deze aderen. 🌀

TEKST EN BEELD: MARIA HEIJNDAEL

geef me je hand

George

